

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W RACIBORZU ZA 2025 ROK

Spis treści:

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	4
1.1. Struktura organizacyjna oraz regulacje wewnętrzne Ośrodka	6
II. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ OPS.....	8
III. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJE.....	9
3.1. Zasiłki i pomoc w naturze z zakresu zadań własnych	10
3.2. Usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych.....	11
3.3. Skierowanie do domów pomocy społecznej	11
3.4. Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028.....	15
3.5. Zasiłki i pomoc w naturze z zakresu zadań własnych dotowanych.....	17
3.6. Pomoc z zakresu zadań zleconych.....	17
3.7. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	19
3.8. Decyzje	20
IV. DZIAŁALNOŚĆ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	20
4.1. Praca socjalna i kontrakt socjalny	20
4.2. Dział Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej (DPS)	21
4.2.1. Pomoc bezdomnym, udzielenie schronienia w Schronisku dla Bezdomnych ARKA N.....	24
4.2.2. Schronienie w Domu dla Matek z Dziećmi MAJA	25
V. ŚWIADCZENIA: RODZINNE, SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO, ZASIŁKI SZKOLNE I ICH REALIZACJA, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, DODATEK MIESZKANIOWY, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (500 PLUS), BON CIEPŁOWNICZY	26
5.1. Świadczenie rodzinne.....	26
5.2. Świadczenie „Za życiem”	31
5.3. Zasiłki dla opiekuna	32
5.4. Fundusz Pomocy Ukrainie – świadczenia rodzinne.....	32
5.5. Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	33
5.6. Fundusz Alimentacyjny.....	33
5.7. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych z tytułu funduszu alimentacyjnego	34
5.8. Stypendia socjalne i zasiłki szkolne	34
5.9. Dodatki mieszkaniowe	35
5.10. Świadczenie wychowawcze (500 plus).....	36
5.11. Bon ciepłowniczy	36
5.12. „Czyste Powietrze”.....	37
VI. DZIAŁALNOŚĆ DZIENNEGO DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ „PRZY PLACU WOLNOŚCI” I MIESZKANIA WSPOMAGANE	37

6.1. Dzienny Dom Pomocy Społecznej „przy Placu Wolności” i mieszkania wspomagane	37
VII. SYSTEM WSPARCIA RODZIN I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ	41
7.1. Asystenci rodziny	42
7.2. Niebieska karta. Zespół interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.....	44
VIII. PROGRAMY, PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ.....	47
8.1. Projekt „Dobra Jesień Życia – opieka dla mieszkańców 60+ z miasta Racibórz”	47
8.2. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – Edycja 2025	48
8.3. Program „Opieka wytchnieniowa” – Edycja 2025	49
8.4. Program Korpus Wsparcia Seniorów – Moduł II	50
8.5. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027	51
8.6. Pomoc dla repatriantów	51
8.7. Strategia rozwiązywania problemów społecznych – roczny raport monitorujący za rok 2025	52
IX. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	60
9.1. Wigilia dla samotnych	60
9.2. Prace społecznie użyteczne	60
X. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI, SZKOLENIA PRACOWNIKÓW ORAZ SPRAWY ADMINISTRACYJNO-KADROWE	61
XI. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ.....	65
XII. DZIAŁALNOŚĆ RADCY PRAWNEGO W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ	67
XIII. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKTORA DANYCH OSOBOWYCH W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ	68
XIV. DOSTĘPNOŚĆ W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ	68
XV. KONTROLE I AUDYTY ZEWNĘTRZNE W 2025 ROKU PRZEPROWADZONE PRZEZ OŚRODEK.....	69
XVI. PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	70
Wykaz tabel.....	72

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborzu, zwany dalej *Ośrodkiem*, jest jednostką organizacyjną Miasta Racibórz. Działa na podstawie Statutu przyjętego Uchwałą Rady Miasta Racibórz Nr X/119/2024 z dnia 18 grudnia 2024 r. oraz Zarządzenia Nr OPS.0202.106.2021 z dnia 22 października 2021 r. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Regulamin wprowadzony został na podstawie Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu.

Ośrodek w roku 2025 realizował zadania, w szczególności - wynikające z następujących powszechnie obowiązujących przepisów prawa:

- 1) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 881 z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 43);
- 3) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 1863);
- 4) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1335);
- 5) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 902);
- 6) Ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1572);
- 7) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1208);
- 8) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 z późn. zm.);
- 9) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 214 z późn. zm.);
- 10) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1461 z późn. zm.);
- 11) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 76);
- 12) Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1675);
- 13) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.);
- 14) Ustawa z dnia 9 czerwca 2025 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49);

- 15) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r., poz.246);
- 16) Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r., o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021-2027 (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1733);
- 17) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.1576 z późn. zm.);
- 18) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.1829);
- 19) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r., o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1440);
- 20) Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1411 z późn. zm.);
- 21) Ustawa z dnia 11 września 2019 r - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.);
- 22) Ustawa z dnia 2 marca 2020 r., o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 764 z późn. zm.);
- 23) Ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r., o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1758);
- 24) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. 2026 r. poz. 77);
- 25) Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 337 z późn. zm.);
- 26) Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. 2025 r. poz. 204);
- 27) Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 r. poz. 535);
- 28) Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. 2022 r., poz. 1105);
- 29) Ustawa z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej (Dz.U.2025 r. poz.1302 z późn. zm);
- 30) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. z 2007 Nr 10, poz. 68);
- 31) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 218, poz. 1439);
- 32) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. 2024 poz.1044);
- 33) Uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r., poz.881).

1.1 Struktura organizacyjna oraz regulacje wewnętrzne w Ośrodku

1) Kierownictwo Ośrodka:

- a) Dyrektor;
- b) Zastępca Dyrektora.

2) Działy Ośrodka:

- a) Dział Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej;
- b) Dział Administracji i Realizacji Świadczeń;
- c) Dział Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych;
- d) Dział Finansowo-Księgowy.

3) Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy „Placu Wolności”, (utworzony na mocy Uchwały Rady Miasta Racibórz z dnia 26 sierpnia 2020 roku).

4) Samodzielne stanowisko pracy podległe bezpośrednio Dyrektorowi umieszczone w strukturze Działu Administracji i Realizacji Świadczeń: Radca prawny.

W roku 2025 Ośrodek funkcjonował w oparciu o szereg dokumentów regulujących pracę, w szczególności:

- 1) Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej, obowiązuje od 01.12.2021 r.;
- 2) Regulamin Pracy wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Ośrodka w sprawie zmiany Regulaminu Pracy Ośrodka wprowadzony zarządzeniem z dnia 27 marca 2025 r.;
- 3) Regulamin Wynagradzania wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 11 czerwca 2025 r. w sprawie zmiany Regulaminu wynagradzania pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu;
- 4) Regulamin Organizacyjny Działu Administracji i Realizacji Świadczeń, Działu Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej, Działu Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych oraz Działu Finansowo - Księgowego;
- 5) Regulamin udzielania wsparcia w formie świadczenia usługi opieki na odległość w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów – Moduł II na rok 2025 w mieście Racibórz;
- 6) Regulamin w sprawie zmiany wprowadzenia Regulaminu postępowań w sprawach o zamówienia publiczne ustawy Prawo Zamówień Publicznych z dnia 11 września 2019 r.;

- 7) dostosowano do powszechnie obowiązujących przepisów prawa regulacje w sprawie powołania zespołu redakcyjnego do obsługi BIP i strony internetowej Ośrodka oraz przyjęcia zasad przekazywania informacji publicznej do publikacji w BIP i na stronie internetowej Ośrodka;
- 8) procedury w zakresie wdrożenia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwa Informacji - zarządzenie Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie wprowadzenia Kodeksu dobrych praktyk w zakresie bezpieczeństwa informacji w Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciborzu
- 9) zarządzenie w sprawie wprowadzenia procedury zgłoszeń wewnętrznych określający wewnętrzną procedurę zgłaszania naruszeń prawa oraz ochrony sygnalistów w związku z obowiązywaniem Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r.;
- 10) zarządzenie Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 7 kwietnia 2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych;
- 11) zarządzenie Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 26 maja 2025 r. w sprawie zmiany Zarządzenia w sprawie utworzenia stałego dyżuru Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej na potrzeby podwyższenia gotowości obronnej państwa;
- 12) zarządzenie Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 30 września 2025 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji alarmowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciborzu;
- 13) w ramach utworzenia jednostki organizacyjnej pomocy społecznej pod nazwą Dzienny Dom Pomocy Społecznej „przy Placu Wolności” w Raciborzu wprowadzono zarządzenie Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 15 stycznia 2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulamin Dziennego Domu oraz w sprawie podania stawki opłaty za usługi Dziennego Domu Pomocy Społecznej. Dzienny Dom Pomocy Społecznej funkcjonował także w oparciu o Regulamin Rekrutacji Uczestników, Regulamin Mieszkań Wspomaganych.

II. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ OPS

W 2025 roku wydatki Ośrodka zamknęły się kwotą 44 544 454,71 zł.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2025 r. (w PLN)

ROZDZ.	NAZWA	ZADANIA WŁASNE	ZADANIA WŁASNE DOTOWANE	ZADANIA ZLECONE	RAZEM
85195	Koszty wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	0,00	0,00	10 500,00	10 500,00
85202	Domy Pomocy Społecznej	8 173 553,44	0,00	0,00	8 173 553,44
85203	Dzienny Dom Pomocy Społecznej	1 373 161,60	109 942,08	0,00	1 483 103,68
85205	Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie	9 518,94	6 000,00	0,00	15 518,94
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	0,00	125 682,52	0,00	125 682,52
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	277 180,85	366 393,41	0,00	643 574,26
85215	Dodatki mieszkaniowe/energetyczne	2 855 924,61	0,00	300,00	2 856 224,61
85216	Zasiłki stałe	0,00	1 490 824,57	0,00	1 490 824,57
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	4 548 006,81	1 280 725,53	33 872,48	5 862 604,82
85228	Usługi opiekuńcze	946 613,28	0,00	0,00	946 613,28
85230	Pomoc w zakresie dożywiania, program <i>Posiłek w szkole i w domu</i>	239 478,20	327 923,00	0,00	567 401,20
85278	Kłęski żywiołowe	0,00	0,00	3 000,00	3 000,00
85295	Pozostała działalność				
	W tym:				
	Korpus Wsparcia Seniorów	23 030,00	92 120,14	0,00	115 150,14
	Dodatek do paliw gazowych	276,58	0,00	0,00	276,58
	Prace społecznie – użyteczne	34 950,56	0,00	0,00	34 950,56
	Zasiłki dla obywateli Ukrainy	2 553,50	0,00	0,00	2 553,50
	Pomoc Żywnościowa	22 559,38	0,00	0,00	22 559,38
	Projekt „Dobra Jesień Życia”	131 224,35	0,00	0,00	131 224,35
	Licencja	0,00	0,00	4 412,00	4 412,00
85334	Pomoc dla repatriantów	72 348,23	0,00	0,00	72 348,23
85415	Stypendia socjalne	4 002,01	11 048,07	0,00	15 050,08
85502	Świadczenia wychowawcze	0,00	0,00	15 477,06	15 477,06
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	347 873,54	0,00	20 022 117,89	20 369 991,43
85502	Świadczenia „Za życiem”	0,00	0,00	8 247,42	8 247,42
85504	Wspieranie rodziny: Asystent Rodziny	366 132,00	180 313,91	0,00	546 445,91

85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	0,00	0,00	440 971,92	440 971,92
85595	Pozostała działalność: Świadczenia Rodzinne dla obywateli Ukrainy	586 194,83	0,00	0,00	586 194,83
RAZEM		20 014 582,71	3 990 973,23	20 538 898,77	44 544 454,71

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

III. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA

Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborzu w 2025 roku w ramach zadań własnych i zleconych udzielił wsparcia 472 rodzin liczącym 710 osób w ramach zadań własnych i zleconych oraz pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej w ilości 117 rodzin liczących 235 osób.

Ośrodek stawia wysokie wymagania wobec pracowników socjalnych. Ich podstawowym zadaniem jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz stworzenie na podstawie wywiadu środowiskowego diagnozy w sferach: rodzinnej, zawodowej, mieszkaniowej, finansowej i zdrowotnej. Rozpoznanie zawiera informacje wynikające z relacji klienta oraz pochodzące z zebranej przez pracowników dokumentacji. Celem diagnozy jest określenie funkcjonowania osoby/rodziny, występujących trudności oraz problemów, a także ich przyczyn.

Stosownie do przepisu art. 107 Ustawy o pomocy społecznej pracownicy socjalni przeprowadzają w miejscu zamieszkania Stron wywiady w szczególności dla potrzeb udzielenia pomocy, jak również w przypadku osób, o których mowa w art. 103 cyt. Ustawy.

Wywiad może być także realizowany u osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne, o specjalny zasiłek opiekuńczy lub u osoby pobierającej ww. świadczenia w celu weryfikacji wątpliwości dotyczących okoliczności związanych z niepodejmowaniem lub rezygnacją z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz sprawowaniem faktycznej opieki nad osobą, na którą ubiega się lub pobiera świadczenie.

3.1. Zasiłki i pomoc w naturze z zakresu zadań własnych

Kryterium dochodowe

Kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w formie świadczeń pieniężnych określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. (Dz.U.2024 poz.1044) w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej obowiązywało od dnia 01.01.2025 r. i wynosiło:

- 1) dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **1010,00 zł.**;
- 2) dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **823,00 zł.** Osoby i rodziny, których dochód przekraczał podstawowe kryterium dochodowe, ale nie przekracza kwoty 200% kryterium dochodowego mogły skorzystać z wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”.

Formy pomocy

W celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych może być przyznany **zasiłek celowy**. Pomoc w formie zasiłków celowych w roku 2025 przeznaczona była głównie na zakup żywności, opału, leków, odzieży, pokrycia kosztów sprawienia pochówku oraz na opłaty za energię elektryczną, gaz i czynsz.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

Inną formą pomocy jest **zasiłek okresowy**, który przyznaje się w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być mniejsza niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby;
- kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20,00 zł. miesięcznie.

Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie **świadczenia niepieniężnego**. Świadczenie niepieniężne przyznano decyzją 312 rodzinom (386 osób w rodzinie).

W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o świadczenie lub korzystającej z pomocy, w tym przede wszystkim dobro dzieci.

3.2. Usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych

Obowiązek świadczenia usług opiekuńczych spoczywa na gminie i wynika z art. 50 Ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten stanowi, że osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W roku 2025 usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone dla mieszkańców Miasta Racibórz realizowane były przez MG Partner Marcin Grzesiak z Warszawy.

W 2025 r. koszt jednej godziny usług:

1. w okresie od stycznia do grudnia wynosił:
 - a) usługi opiekuńcze 47,50 zł.,
 - b) specjalistyczne usługi opiekuńcze 57,46 zł.

Z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystały łącznie 152 osoby, w tym ze specjalistycznych usług opiekuńczych 102 osoby. Należy zaznaczyć, że osoba objęta tą formą pomocy, może korzystać z obu rodzajów usług jednocześnie. Wydatki gminy z tytułu realizacji usług opiekuńczych wyniosły 946 613,28 zł.

3.3. Skierowania do domów pomocy społecznej

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca miasta w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby

lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w życiu, której rodzina i gmina nie może zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w środowisku zamieszkania, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, dla:

- 1) osób w podeszłym wieku;
- 2) osób przewlekłe somatycznie chorych;
- 3) osób przewlekłe psychicznie chorych;
- 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 6) osób niepełnosprawnych fizycznie;
- 7) osób uzależnionych od alkoholu.

Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca, który oznacza kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego w domu.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ustala wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa poprzez ogłoszenie w wojewódzkim dzienniku urzędowym do 31 marca każdego roku. Ogłoszenie, o którym mowa stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej od następnego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zostało opublikowane.

Zgodnie z art. 61 Ustawy o pomocy społecznej koszty pobytu w domach pomocy społecznej w pierwszej kolejności ponoszą mieszkańcy, w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, w dalszej kolejności najbliższa rodzina, tj. małżonek, zstępni przed wstępnymi, a następnie gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Należy nadmienić, iż rodzina i gmina nie ma obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została

skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

W roku 2025 r. 33 osoby lub ich rodziny partycypowały w kosztach pobytu w części stanowiącej różnicę między miesięcznym kosztem utrzymania, a opłatą wnoszoną przez mieszkańca.

W okresie sprawozdawczym w domach pomocy społecznej przebywało **202** mieszkańców skierowanych przez Miasto Racibórz. W roku sprawozdawczym wydano 60 skierowań do domów pomocy społecznej.

Ośrodek kieruje osoby do domów pomocy społecznej w myśl zasady, że osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej. Osoby kierowane są również do domów pomocy społecznej poza powiat raciborski z powodu braku odpowiedniego typu domu lub w przypadku, gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu jest krótszy niż w miejscowym domu pomocy społecznej.

Na terenie Raciborza znajdują się dwa domy pomocy: **Dom Pomocy Społecznej „Złota Jesień”, przeznaczony dla osób w podeszłym wieku i Dom Pomocy Społecznej "Dom św. Notburgi", przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych.**

Na dzień 31 grudnia 2025 r. w domach pomocy społecznej przebywało **175** mieszkańców skierowanych przez Miasto Racibórz.

Tabela nr 2. Odpłatność za pobyt i liczba mieszkańców Miasta Racibórz w DPS na dzień 31 grudnia 2025 r.

L. P.	DOM POMOCY SPOŁECZNEJ	ODPŁATNOŚĆ (PLN)	Liczba mieszkańców
1.	DPS <i>Złota Jesień</i> w Raciborzu dla osób w podeszłym wieku	6 883,00	76
2.	DPS <i>Dom św. Notburgi</i> w Raciborzu dla przewlekle psychicznie chorych	6 201,00	45
3.	DPS w Klisinie dla osób przewlekle psychicznie chorych z filiami w Boboluszkach, Bluszczycach i Dzbańcach	6 336,41	15
4.	DPS <i>Sadyba</i> w Bystrej Krakowskiej dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych Fundacja Klimczok	7 670,00	1
5.	DPS dla dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie w Zawadzkiem	5 334,00	1
6.	DPS dla dziewcząt niepełnosprawnych intelektualnie "Pałac Różany" prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Mary i Niepokalanej w Krzyżanowicach	7 250,00	2
7.	DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Miechowie	6 490,00	1
8.	DPS Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych <i>Miłosierdzie Boże</i> w Mikołowie-Borowej Wsi	9 204,00	1

9.	DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Kędzierzynie-Koźlu	6 670,77	5
10.	DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie w Strzelcach Opolskich	6 290,88	9
11.	DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Zbrostawicach	6 921,66	2
12.	DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych w Obornikach Śląskich z filią w Rościszewicach	6 800,00	1
13.	DPS w Nysie dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Marii	6 911,54	1
14.	DPS w Kietrze dla Osób Przewlekle Psychicznie Chorych	6 419,31	1
15.	DPS w Miedarach dla Dorosłych Mężczyzn Niepełnosprawnych Intelektualnie	7 615,21	1
16.	DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w Strumieniu	8 835,56	1
17.	DPS Ruda Różaniecka dla osób przewlekle psychicznie chorych	6 183,05	1
18.	DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych w Będzinie	8 064,00	3
19.	DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych „pod Aniołem” w Tarnowskich Górach	8 834,00	1
20.	DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Zborowie	7 335,00	1
21.	DPS w Pcimiu dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych	6 605,00	1
22.	DPS „Maria” w Korfantowie dla osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych	8 089,64	1
23.	DPS w Szczepieszynie „Pod Modrzewiami” dla osób niepełnosprawnych intelektualnie dorosłych	7 760,00	3
24.	DPS w Prószkowie dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	7 500,00	1

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. wydatki na domy pomocy społecznej wyniosły **8 173 553,44 zł**. Kwota nie uwzględnia opłat wnoszonych przez rodziny mieszkańców na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej i zawartych umów cywilno – prawnych. W 2025 roku na konto Ośrodka wpłynęło **453 821,82 zł**. z tego tytułu. Kwota została odprowadzona na dochody budżetowe gminy.

W roku sprawozdawczym wydano 60 decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej, natomiast według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na umieszczenie w wyżej wymienionych placówkach oczekiwało 23 skierowanych.

Tabela nr 3. Zadania własne w 2025 r.

FORMA POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W PLN
Posiłek – obiady w szkole i przedszkolu		119	11 568	76 495,00
Zasiłek okresowy*		196	800	366 393,41
z tego:	środki własne rozdz. 85214	X	X	0,00
	dotacja	X	X	366 393,41

Usługi opiekuńcze ogółem		152	17 868	946 613,28
w tym:	specjalistyczne	102		
Sprawienie pogrzebu		19	19	81 650,00
Zasiłki celowe i w naturze rozdz. 85214 i 85295		179	X	348 120,55
w tym:	zasiłki celowe specjalne	57	140	73 158,54
Opłata za DPS		199	1 963	8 173 553,44
RAZEM		X	X	9 992 825,68

*Od 2008 r. gminy otrzymują dotację celową na pokrywanie wydatków na zasiłki okresowe w części określonej w art. 38 ust. 3 Ustawy o pomocy społecznej.

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

3.4. Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (Uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r.) zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Działania realizowane w ramach Programu stanowią pomoc niepieniężną, w formie posiłków wydawanych w punkcie (punkt mieści się przy ul. Kozielskiej w Raciborzu), posiłków dowożonych do klienta, jak również zapewnienie posiłków dla dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, a także uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej. W ramach programu przyznawana jest również pomoc pieniężna, tj.: wypłacanie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Realizacja Programu w Mieście Racibórz odbywa się w oparciu o podjęte przez Radę Miasta Racibórz następujące uchwały:

- 1) UCHWAŁA NR LXVI/930/2023 RADY MIASTA RACIBÓRZ z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2024-2028;
- 2) UCHWAŁA NR LXVI/932/2023 RADY MIASTA RACIBÓRZ z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem: „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028;
- 3) UCHWAŁA NR LXVI/931/2023 RADY MIASTA RACIBÓRZ z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznawania pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

W przypadku, gdy uczęszczające do placówki oświatowej dziecko nie spełnia wymagań zgodnie z rozdziałem III Załącznika do Uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028”.

Dyrektor szkoły lub przedszkola w szczególnie uzasadnionych przypadkach informuje Ośrodek Pomocy Społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Pomoc ta udzielana jest bez konieczności przeprowadzenia rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydawania decyzji administracyjnych. Maksymalna liczba dzieci, które mogły skorzystać zgodnie z zapisami programu nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie miasta.

W okresie sprawozdawczym z pomocy w formie posiłku skorzystało 126 dzieci, (119 dzieci na podstawie decyzji oraz 7 dzieci na wniosek Dyrektora szkoły lub przedszkola).

Ze środków otrzymanych w ramach Programu udzielono również wsparcia w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności osobom dorosłym, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym. Pomoc w formie posiłku realizowana była przez Kuchnię Caritas Diecezji Opolskiej – wykonawca wyłoniony został w postępowaniu o udzielenie zamówienia na usługi społeczne.

W okresie sprawozdawczym z pomocy w formie posiłków skorzystało łącznie **173 osoby** (tj. dzieci w przedszkolu, szkołach i dorośli), natomiast **124 osoby** otrzymało świadczenie pieniężne na zakup żywności (średnia wysokość jednego świadczenia to 288,82 zł.).

Na realizację powyższego Programu przeznaczono w 2025 roku ogółem 567 401,20 zł., z czego środki własne gminy wynosiły 239 478,20 zł., co stanowi 42,21% z kolei dotacja z budżetu państwa wynosiła 327 923,00 zł., co stanowi 57,79%.

Z analizy danych sprawozdawczych wynika, iż w 2025 roku wydatki na zakup posiłku stanowiły 63,40% ogółu środków przeznaczonych na powyższy Program, natomiast pozostałe 36,60% to koszty świadczeń pieniężnych przeznaczonych na zakup żywności.

3.5. Zasiłki i pomoc w naturze z zakresu zadań własnych dotowanych

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zasiłek stały to świadczenie przysługujące osobie całkowicie niezdolnej do pracy z tytułu wieku lub niepełnosprawności, natomiast **opłacanie składek zdrowotnych** za osoby pobierające następujące świadczenia z pomocy społecznej reguluje Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Tabela nr 4. Zadania własne dotowane w 2025 r.

FORMA POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W PLN
Zasiłki stałe ogółem, w tym z przeznaczeniem dla:	140	1 477	1 490 824,57
osób samotnie gospodarujących	129	1 358	X
osób pozostających w rodzinie	11	119	X
Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	130	1 355	125 682,52
RAZEM	X	X	1 616 507,09

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

3.6. Pomoc z zakresu zadań zleconych

W ramach zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej Ośrodek udzielił pomocy na kwotę **33 872,48 zł.**

Tabela nr 5. Zadania zlecone w 2025 r.

FORMA POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W PLN
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0,00
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	4	35	33 872,48
W tym: Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	X	X	33 371,90
Koszt obsługi zadania	X	X	500,58
RAZEM	X	X	33 872,48

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z art. 18 ust.1 Ustawy o pomocy społecznej.

Celem świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi było złagodzenie objawów chorobowych, wzrost wglądu w mechanizmy choroby i sposoby leczenia, poprawa jakości życia, wzrost aktywności i samodzielności w wykonywaniu codziennych czynności życiowych poprzez stosowanie m.in. treningów: higieny osobistej i otoczenia, gospodarowania środkami finansowymi, regularnego zażywania leków, jak również podtrzymywanie i rozwijanie kompetencji społecznych prowadzących do nawiązywania kontaktów interpersonalnych. Głównym celem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi była poprawa funkcjonowania tych osób w obszarze społecznym tj. doprowadzenie do podejmowania przez te osoby ról społecznych charakterystycznych dla danego przedziału wiekowego.

W roku 2025 specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie były realizowane z uwagi na brak zgłoszeń potrzeb w przedmiotowym zakresie.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt. 9 oraz pkt. 26 lit. h Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, do zadań zleconych należy, również wypłacanie wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki, które przyznawane jest przez sąd. Środki na realizację tego zadania zapewnia budżet państwa.

Zgodnie z art. 53a Ustawy o pomocy społecznej wynagrodzenie dla opiekuna obliczone jest w stosunku miesięcznym i nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Każdy opiekun zobowiązany jest poinformować tut. Ośrodek o zaprzestaniu pełnienia funkcji opiekuna prawnego, ponieważ z chwilą ustania sprawowania opieki wynagrodzenie z tego tytułu nie będzie przysługiwało, a należności z tytułu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, z tytułu opłat określonych przepisami ustawy oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Wysokość środków

przeznaczonych na realizację tego zadania w roku 2025 wyniosła: 33 872,48 zł., z czego 500,58 zł. to koszt obsługi zadania.

3.7. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

Prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przyznawane są osobom innym niż ubezpieczone, posiadającym obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego, tj. **1010 zł.** dla osoby samotnie gospodarującej lub **823 zł.** dla osoby w rodzinie.

Wniosek o wydanie decyzji przyznającej prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej może złożyć:

- osoba zainteresowana lub
- świadczeniodawca (szpital) – niezwłocznie po udzieleniu świadczenia w przypadku stanu nagłego.

Na potrzeby prowadzonego postępowania administracyjnego przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres **90 dni** od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- dzień złożenia wniosku,
- w przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia – chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Osoba, której w drodze decyzji administracyjnej zostało potwierdzone prawo do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych ma obowiązek niezwłocznie poinformować o:

- każdej zmianie w sytuacji dochodowej lub majątkowej,
- objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym.

W przypadku zmiany sytuacji dochodowej lub objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym istnieje konieczność niezwłocznego stwierdzenia wygaśnięcia decyzji.

W 2025 roku wydano 50 decyzji w sprawie prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej, w tym 39 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń, 4 decyzje odmowne, 3 decyzje stwierdzające wygaśnięcie decyzji w przypadku objęcia klienta

ubezpieczeniem zdrowotnym z innego źródła, 3 decyzje dotyczące umorzenia postępowania oraz 1 decyzję dotyczącą uchylecia.

Dyrektor Ośrodka jest upoważniony przez Prezydenta Miasta do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Miasto Racibórz w 2025 roku z dotacji otrzymanej z budżetu państwa sfinansowało realizację ww. zadania na kwotę **10 500,00 zł**.

3.8. Decyzje

W 2025 roku wydano ogółem 3 304 decyzje administracyjne z zakresu świadczeń pomocy społecznej (3 250 decyzje z zakresu zadań własnych, natomiast 54 decyzje z zakresu zadań zleconych), w tym 24 decyzje o odmowie przyznania świadczeń.

Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach wniesiono 8 odwołań od decyzji administracyjnych

Kolegium rozpatrzyło je następująco:

- 1) 4 decyzje utrzymało w mocy,
- 2) 2 decyzje uchylono,
- 3) 1 odwołanie oddalono z uwagi na niedopuszczalność odwołania,
- 4) 1 ponaglenie.

Głównymi przyczynami odmowy przyznania świadczenia było:

- 1) przekroczenie ustawowego kryterium dochodowego – 7 decyzji,
- 2) możliwość zaspokojenia potrzeby z własnych środków – 5 decyzji,
- 3) brak współpracy – 9 decyzji,
- 4) odmowa zmiany domu pomocy społecznej – 1 decyzja,
- 5) brak przesłanek do udzielenia pomocy – 1 decyzja,
- 6) odmowa wszczęcia postępowania administracyjnego – 1 decyzja.

IV. DZIAŁALNOŚĆ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

4.1. Praca socjalna i kontrakt socjalny

Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny i może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz wspólnie z beneficjentem formułuje cele, które ma on osiągnąć dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Narzędzie to określa również

uprawnienia i zobowiązania stron (pracownika socjalnego oraz osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc), w ramach wspólnie podejmowanych działań. W związku z tym kontrakt socjalny może być zawierany w określonym etapie metodycznego działania, po pełnym rozpoznaniu i ocenie sytuacji osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc.

Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymanie jego postanowień przez osobę albo rodzinę może stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Świadczeniobiorcy uzyskiwali również pomoc pracowników socjalnych w kompletowaniu dokumentów w związku z ubieganiem się o: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia uzupełniające dla osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji, dodatki mieszkaniowe, energetyczne, świadczenie rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego, czy ustalenie prawa do emerytury lub renty.

W roku sprawozdawczym 113 osób objętych było kontraktem socjalnym.

4.2. Dział Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej (DPS)

W Dziale Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej zadania były realizowane przez:

- 1) 2 Starszych specjalistów pracy socjalnej - koordynator;
- 2) 3 Głównych specjalistów pracy socjalnej;
- 3) 8 Starszych specjalistów pracy socjalnej;
- 4) 4 Specjalistów pracy socjalnej;
- 5) 3 pracowników socjalnych;
- 6) 2 starszych pracowników socjalnych;
- 7) 3 starszych asystentów rodziny;
- 8) 2 asystentów rodziny.

Pracownicy socjalni świadczący pracę socjalną w terenie oraz asystenci rodzin realizowali niżej opisane zadania.

Pracownicy socjalni prowadzą pracę socjalną, która jest działalnością zawodową mającą na celu świadczenie osobom i rodzinom pomocy we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Celem świadczonej pracy socjalnej jest rozwinięcie lub

wzmocnienie ich aktywności i samodzielności życiowej. Natomiast praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych w społeczności lokalnej ma na celu zapewnienie współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspakajania potrzeb członków społeczności. Działania pracowników w znacznej mierze oparte są na Ustawie o pomocy społecznej, Ustawie o ochronie zdrowia psychicznego, Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni świadczyli pracę socjalną w terenie na rzecz 117 rodzin. Rodziny liczą łącznie 235 osób.

Dominującymi problemami wśród osób i rodzin są:

- choroba psychiczna;
- alkoholizm;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność intelektualna;
- niepełnosprawność fizyczna;
- samotne macierzyństwo;
- uzależnienie od środków psychoaktywnych;
- niezaradność z tytułu wieku;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- długotrwała choroba;
- przemoc.

Należy nadmienić, iż w wielu środowiskach jednocześnie występowało kilka dysfunkcji.

Asystenci rodziny i pracownicy socjalni świadczący pracę socjalną w terenie współpracują z Urzędem Miasta, a także z różnymi instytucjami oraz organizacjami na terenie miasta. Wskazali osoby, które skorzystały z posiłku organizowanego przez Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Racibórz pn. *Wigilia dla samotnych*.

Do zadań pracowników socjalnych należy:

- 1) dokonywanie analizy i oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
- 2) rozeznawanie potrzeb i organizowanie pomocy dla osób, rodzin potrzebujących;

- 3) przyjmowanie wniosków i podań od osób i rodzin zgłaszających się o pomoc i udzielanie im pełnej informacji o przysługujących świadczeniach i dostępnych formach pomocy;
- 4) prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (w szczególności zasiłków: celowych, okresowych, stałych, celowych specjalnych, które nie podlegają zwrotowi, jak również celowych pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłków) oraz w formie posiłku. Przedmiotowe postępowania w głównej mierze oparte są na zebraniu materiału dowodowego, a w szczególności na dokonaniu oceny, czy osoba lub rodzina współpracuje w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej, z równoczesnym włączeniem opracowania planu pomocy przy współudziale osób i rodzin zgłaszających się o pomoc;
- 5) sprawdzanie wywiadów środowiskowych pod względem formalnym i merytorycznym;
- 6) prowadzenie postępowań wyjaśniających (przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz innego rodzaju postępowań):
 - a) na potrzeby innych instytucji;
 - b) w ramach postępowań niezwiązanych z przyznawaniem świadczeń z pomocy społecznej, w szczególności:
 - w sprawach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
 - na potrzeby weryfikacji uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osoby ubiegające się o zasiłek dla opiekuna osoby niepełnosprawnej.
- 7) przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz występowanie z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny;
- 8) przygotowywanie postanowień, decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń pomocy społecznej na podstawie akceptowanych przez Dyrektora planów pomocy;
- 9) podejmowanie czynności w zakresie prowadzonych postępowań, jak i po ich zakończeniu, związanych z przyznawaniem świadczeń pieniężnych w formie: stałych, okresowych, celowych specjalnych, celowych, przy czym w zakresie zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup żywności w danym miesiącu -

część wypłacanych stronom środków finansowych, dotyczących osób/rodzin, których dochód przekracza 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art.8 Ustawy o pomocy społecznej, jest wypłacana w oparciu o realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028;

10) świadczenie pracy socjalnej krótkoterminowej;

11) prowadzenie postępowań w sprawie sprawienia pogrzebu, w zakresie kontaktu z rodziną, bliskimi, bądź innymi mogącymi sprawić pochówek.

Specjaliści pracy socjalnej realizowali świadczenia w zakresie:

- bezdomności;
- prowadzenia i przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- wydawania skierowań, ustalania odpłatności, pracy socjalnej na rzecz mieszkańców domów pomocy społecznej;
- przeprowadzania wywiadów środowiskowych związanych z wydaniem skierowań przez PCPR do Środowiskowego Domu Samopomocy typu „B” w Raciborzu (16 skierowań).

Wszyscy pracownicy dbali o bieżące śledzenie aktualnych przepisów. Poszerzali swą wiedzę zawodową poprzez samokształcenie.

4.2.1 Pomoc bezdomnym, udzielenie schronienia w Schronisku dla Bezdomnych ARKA N

Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborzu wydaje skierowania do Schroniska dla Bezdomnych "ARKA N" tylko osobom, które mają ostatni meldunek na pobyt stały na terenie Raciborza. Skierowanie wydawane jest w formie decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie niepieniężne w formie schronienia.

Działające na terenie Raciborza Schronisko dla Bezdomnych "ARKA N", mieści się przy ul. Wiejskiej 18 A. Schronisko na zlecenie Miasta zapewnia 43 miejsca dla mężczyzn i 7 miejsc dla kobiet. W roku 2025 zadanie polegające na prowadzeniu Schroniska dla Bezdomnych realizowało Stowarzyszenie Przyjaciół Człowieka „Tęcza”.

Tymczasowe schronienie – w myśl art. 48 a ust. 4 Ustawy o pomocy społecznej – może być udzielone również w formie ogrzewalni, która umożliwia

interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych, co najmniej w miejsca siedzące. Pomoc przyznawana w formie tymczasowego schronienia w ogrzewalni lub noclegowni nie wymaga przeprowadzenia wywiadu oraz wydania decyzji administracyjnej, a wydatki poniesione za udzieloną pomoc nie podlegają zwrotowi (art. 48a ust. 8).

W 2025 roku skierowano do schroniska dla bezdomnych „ARKA N” w Raciborzu 93 mężczyzn i 11 kobiet. Ponadto 9 osób skierowano do schronisk dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W ogrzewalni w okresie jej funkcjonowania tj. od stycznia do marca oraz od listopada do grudnia 2025 r. przebywało 71 osób w tym 5 kobiet.

4.2.2 Schronienie w Domu dla Matek z Dziećmi MAJA

Na terenie miasta Racibórz Stowarzyszenie Przyjaciół „Tęcza” prowadzi na zlecenie powiatu Dom dla Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży znajdującymi się w **sytuacji kryzysowej** oraz dla kobiet będących ofiarami przemocy w rodzinie z terenu powiatu raciborskiego. Dom dla Matek z Dziećmi „MAJA” znajduje się w Raciborzu przy ul. Sempołowskiej 5. Dom ten dysponuje 20 miejscami dla kobiet z dziećmi i kobiet w ciąży.

Interwencja kryzysowa, o której mowa w art. 47 Ustawy o pomocy społecznej - stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin znajdujących się w kryzysie, w tym dotkniętych przemocą.

Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dostępnego przez całą dobę.

Osoba ubiegająca się o skierowanie do powyższego domu składa wniosek w Ośrodku Pomocy Społecznej właściwym dla miejsca zamieszkania. Ośrodki pomocy społecznej przygotowują i przekazują do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dokumentację Strony zawierającą:

- wniosek osoby ubiegającej się o skierowanie do domu,
- rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce

zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie do domu lub przez pracownika socjalnego domu,

- zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do umieszczenia w domu,
- skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub książeczka zdrowia dziecka,
- orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- opinię ośrodka zawierającą uzasadnienie pobytu w domu.

Po skompletowaniu dokumentacji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydaje decyzję kierującą do powyższego Domu.

Do PCPR w ramach interwencji kryzysowej przekazano **16** wniosków kobiet i **30** dzieci celem wydania decyzji o skierowaniu do Domu dla Matek z dziećmi „Maja”.

V. ŚWIADCZENIA: RODZINNE, SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO, ZASIŁKI SZKOLNE I ICH REALIZACJA, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, DODATEK MIESZKANIOWY, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (500 PLUS), BON CIEPŁOWNICZY

5.1. Świadczenia rodzinne

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków rodzinnych oraz przysługujących dodatków jest zadaniem zleconym gminy, którego realizację reguluje Ustawa o świadczeniach rodzinnych. Świadczenia rodzinne wypłacane są ze środków z dotacji budżetu państwa.

W 2025 roku Ośrodek otrzymał z budżetu państwa na realizację świadczeń rodzinnych kwotę **20 081 717,93 zł.**, wykonanie wyniosło **20 037 594,95 zł.** z czego kwota **19 572 230,43 zł.** przeznaczona została na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, zasiłku dla opiekuna, składek emerytalno – rentowych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a kwota **465 364,52 zł.** na pokrycie kosztów związanych z ich realizacją, zakupem sprzętu biurowego oraz wynagrodzeniem pracowników.

Średniomiesięcznie wypłacano świadczenia dla 1645 rodzin (2 508 świadczeń). Około 60% beneficjentów korzystających z zasiłków rodzinnych to rodziny, w których wychowuje się jedno lub dwoje dzieci. Rodziny wielodzietne (z trojgiem i więcej

dzieci) stanowią 40% ogółu rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego, z czego 13% to rodziny z 4 i więcej dzieci.

Biorąc pod uwagę kryterium dochodowe rodzin pobierających zasiłek rodzinny dodatki do zasiłku rodzinnego, dane kształtują się w następujący sposób:

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka;
- 3) osobie uczącej się:

jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł., a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Orzeczenie o niepełnosprawności wydaje się niepełnosprawnemu dziecku, które nie ukończyło 16 roku życia, natomiast stopień niepełnosprawności (lekki, umiarkowany, znaczny) jest orzekany dopiero po ukończeniu przez dziecko 18 roku życia.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku, gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Na wypłatę świadczenia złotówka za złotówkę przeznaczono kwotę 37 250,43 zł., która została wliczona na wypłatę świadczeń rodzinnych. Zasada ta dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do niego:

- z tytułu urodzenia się dziecka,
- z tytułu samotnej opieki nad dzieckiem,
- korzystanie z urlopu wychowawczego,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,

- kształcenia i rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka,
- rozpoczęcia roku szkolnego, nauki dziecka poza miejscem zamieszkania.

Świadczenie rodzinne w postaci *złotówka za 1 złotówkę* przysługuje rodzinom, gdzie dochód przekroczył wymagane Ustawą o świadczeniach rodzinnych kryterium. Dzięki niej rodzice otrzymujący zasiłek rodzinny wraz z dodatkami po uzyskaniu przez członków rodziny dochodu powodującego przekroczenie ustawowego kryterium nie tracą prawa do świadczeń i mogą nadal je otrzymywać. Świadczenia wypłacane są wtedy w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami” a wysokością dochodu rodziny otrzymywanego ponad kryterium dochodowe.

Wysokość świadczeń jest wówczas pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie.

Kwota przekroczenia nie może być wyższa niż suma otrzymywanych świadczeń, a wyrównanie jest wypłacane, gdy jego wysokość jest wyższa lub równa 20,00 zł.

Tabela nr 6. Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne w 2025 r.

L. P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W PLN
1	Zasiłek rodzinny	4 274	505 644,00
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	2 440	302 491,00
2.1	urodzenia dziecka	11	11 000,00
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	34	13 199,00
2.3	samotnego wychowywania dziecka	349	74 077,00
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	671	72 370,00
w tym:	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	72	6 480,00
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	599	65 890,00
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	264	26 400,00
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	14	1 230,00
w tym:	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła	6	678,00
	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	8	552,00
2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 097	104 215,00
3	Zasiłek rodzinny z dodatkami (poz. 1+2)	6 714	808 135,00
4	Zasiłek pielęgnacyjny	18 687	4 033 200,00
5	Świadczenie pielęgnacyjne na zasadach do 31.12.2023 r.	2 313	7 593 025,00
6	Świadczenie pielęgnacyjne na zasadach od 01.01.2024 r.	1 144	3 857 095,00
7	Świadczenia opiekuńcze (poz. 4+5+6)	22 144	15 483 320,00
8	Razem świadczenia (poz. 3+7)	28 858	16 291 455,00
9	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	53	53 000,00
10	Świadczenia rodzicielskie	553	513 041,00
RAZEM (8+9+10+11)		29 464	16 857 496,00

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

- 1) z tytułu urodzenia dziecka - przysługują matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje jednorazowo, w wysokości 1 000,00 zł.
- 2) z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - przysługują matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, nie dłużej niż przez okres:
 - 24 miesięcy kalendarzowych,
 - 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
 - 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek w wysokości 400,00 zł. przysługuje miesięcznie, niezależnie od liczby dzieci pozostających pod jej opieką.
- 3) z tytułu samotnego wychowywania dziecka – przysługują samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:
 - drugi z rodziców dziecka nie żyje;
 - ojciec dziecka jest nieznany;
 - powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
 - osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.Dodatek przysługuje w wysokości 193,00 zł. miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł. na wszystkie dzieci.
W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł. na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł. na wszystkie dzieci.

- 4) z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - przysługują matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka w wysokości 95,00 zł. miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.
- 5) z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – przysługują matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:
- do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
 - powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.
- Przysługuje miesięcznie w wysokości 90,00 zł. na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia i 110,00 zł. na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.
- 6) z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - przysługują matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Dodatek przysługuje raz w roku w wysokości 100,00 zł. na dziecko.
- 7) z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - przysługują matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie uczącej się:
- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności w wysokości 113,00 zł. miesięcznie na dziecko albo w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny

i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej - w wysokości 69,00 zł. miesięcznie na dziecko.

Ww. dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

W 2025 roku przyjęto 1 653 wniosków i pism o przyznanie świadczeń rodzinnych. W związku z powyższym wydano:

- 1) 956 decyzji przyznających świadczenia rodzinne;
- 2) 68 decyzji odmownych;
- 3) 67 zaświadczeń.

W 2025 roku świadczeniobiorcy złożyli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach 4 odwołania od wydanych decyzji, z czego 3 decyzje uchylono. W 2 przypadkach świadczenia zostały przyznane przez SKO, natomiast 1 decyzja została przekazana do ponownego rozpatrzenia przez tut. organ. W jednym przypadku Samorządowe Kolegium Odwoławcze stwierdziło uchybienie terminu do wniesienia odwołania.

5.2. Świadczenie „Za życiem”

Dnia 1 stycznia 2017 r. weszła w życie Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”. Ustawa określa uprawnienia kobiet w ciąży i ich rodzin do wsparcia w zakresie świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Na mocy tejże ustawy kobieta w ciąży i jej rodzina, a w szczególności kobieta w ciąży powikłanej, kobieta w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodziny dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu” jest uprawniona do:

- poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;
- wsparcia psychologicznego;
- pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych oraz dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Poradnictwo w ww. zakresie koordynowane jest przez asystenta rodziny, o którym mowa w Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Świadczenie „Za Życiem” jest świadczeniem jednorazowym i przysługuje w kwocie 4 000,00 zł.

W ramach środków na świadczenia rodzinne, w okresie sprawozdawczym świadczenie przyznano 2 rodzinom, na łączną kwotę 8 000,00 zł. Koszty obsługi ww. świadczenia wyniosły 247,42 zł.

5.3. Zasiłki dla opiekuna

14 maja 2014 r. weszła w życie Ustawa określająca warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekuna osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Zasiłek dla opiekuna z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności:

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- opiekun zaprzestał prowadzenia gospodarstwa rolnego;
- małżonkowie rolników lub domownicy zaprzestali prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym. Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje zasiłek dla opiekuna, gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu lub gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki. Wysokość świadczenia wynosi 620,00 zł. miesięcznie. W roku 2025 zasiłek dla opiekuna wypłacono 1 osobie (12 świadczeń) na łączną kwotę 7 440,00 zł.

5.4. Fundusz Pomocy Ukrainie – świadczenia rodzinne

W 2025 roku na Ośrodek zostało nałożone zadanie wynikające z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W ramach realizacji powyższego

zadania w 2025 roku na wypłatę świadczeń rodzinnych wydatkowana została kwota w wysokości 586 194,83 zł, z czego 570 686,83 zł. przeznaczona została na wypłaty świadczeń rodzinnych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, natomiast 15 508,00 zł przeznaczona została na koszty obsługi zadania. Ze świadczeń rodzinnych w 2025 roku skorzystało 33 ukraińskich rodzin.

5.5. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla 160 wnioskodawców opiekujących się osobami niepełnosprawnymi na kwotę **1 449 447,41 zł.** oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne dla 135 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne na łączną kwotę **440 971,92 zł.**

5.6. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli średni miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00 zł.

Ośrodek w okresie sprawozdawczym wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 222 dzieci na ogólną kwotę 1 245 336,20 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są dla 152 rodzin. Przeciętne miesięczne wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiły 103 778,02 zł a przeciętna wysokość świadczenia wynosiła 467,47 zł.

W 2025 roku Ośrodek otrzymał kwotę 750 006,54 zł. tytułem ściągniętych przez komornika należności od dłużników alimentacyjnych (fundusz alimentacyjny, zaliczki alimentacyjne).

5.7. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych z tytułu funduszu alimentacyjnego

W okresie sprawozdawczym Ośrodek zarejestrował 312 dłużników alimentacyjnych zamieszkałych na terenie Raciborza mających zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podjęto następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- 1) wystosowano wezwania o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego do 130 dłużników alimentacyjnych;
- 2) przeprowadzono wywiady alimentacyjne oraz odebrano oświadczenia majątkowe u 20 dłużników alimentacyjnych;
- 3) wystąpiono do Urzędu Pracy z wnioskiem o aktywizację zawodową dłużników alimentacyjnych pozostających bez pracy w 2 przypadkach;
- 4) wystąpiono do Starostwa o zatrzymanie prawa jazdy w 11 przypadkach;
- 5) wystąpiono do Prokuratury z wnioskiem o ściganie za przestępstwo w 138 przypadkach.

Zgodnie z Uchwałą Budżetową Miasta Racibórz na 2025 rok nr V/127/2024 z dnia 18 grudnia 2024 r. Dział Świadczeń Rodzinnych otrzymał w 2025 roku kwotę **395 779,00 zł.** na pokrycie kosztów postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Kwota powyższa stanowi dochody gminy, a pozyskana została z tytułu 40% ściągniętych należności od dłużników alimentacyjnych.

5.8. Stypendia socjalne i zasiłki szkolne

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Istnieją dwa rodzaje pomocy, o które może ubiegać się rodzic, opiekun, dyrektor szkoły, bądź pełnoletni uczeń:

- 1) stypendium szkolne, które jest świadczeniem okresowym przydzielanym na dany rok szkolny na okres nie krótszy niż 1 miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy.

W 2025 roku miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż 823,00 zł.

2) zasiłek szkolny, jest to pomoc o charakterze jednorazowym, przyznawanym w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego, które warunkuje przyznanie pomocy.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Może zostać przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

W 2025 roku Ośrodek otrzymał na realizację wypłaty stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych kwotę 20 000,00 zł. z budżetu miasta oraz kwotę 24 000,00 zł. z budżetu państwa.

W okresie sprawozdawczym 10 uczniom przyznano stypendium szkolne na kwotę 13 810,08 zł., z czego w ramach środków własnych – 2 762,01 zł. ze środków budżetu państwa kwotę 11 048,07 zł.

W 2025 r. wypłacono 2 zasiłki szkolne na kwotę 1 240,00 zł.

5.9. Dodatki mieszkaniowe

Od dnia 1 stycznia 2012 r. wypłata dodatków mieszkaniowych jest realizowana przez Ośrodek na mocy Zarządzenia nr 512/2011 Prezydenta Miasta Racibórz z 22 listopada 2011 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu do prowadzenia postępowań, a także wydawania i podpisywania decyzji oraz wszelkiej korespondencji z zakresu dodatków mieszkaniowych.

Aby otrzymać dodatek mieszkaniowy, trzeba spełniać trzy warunki. Dotyczą one wysokości dochodów w gospodarstwie domowym, metrażu zajmowanego lokalu i tytułu prawnego do niego.

Budżet na ww. zadanie w 2025 r. wyniósł 3 000 000,00 zł. W okresie sprawozdawczym rozpatrzono 1 392 wnioski na dodatki mieszkaniowe, z czego wydano 52 decyzje o odmowie przyznania świadczenia, 1293 decyzje przyznające oraz 62 decyzje umarzające postępowanie, wygaszające lub wstrzymujące wypłatę. Decyzją administracyjną przyznano dodatki na łączną kwotę 2 855 924,61 zł.

5.10. Świadczenie wychowawcze (500 plus)

Od 1 czerwca 2022 r. do nadal Ośrodek realizuje wypłaty świadczenia wychowawczego, które są przyznane decyzją Wojewody w ramach unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, za okresy wstecz.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano wypłaty świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 13 477,00 zł. Wypłaconych zostało 28 świadczeń w pełnej wysokości lub w formie dodatku dyferencyjnego.

5.11. Bon ciepłowniczy

W dniu 30 września 2025 r. weszła w życie ustawa z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej (dalej: „ustawa o bonie ciepłowniczym”). Ustawa ta przewiduje możliwość przyznania określonym w niej gospodarstwom domowym świadczenia pieniężnego - bonu ciepłowniczego.

Bon ciepłowniczy może być przyznany gospodarstwom domowym:

- 1) o przeciętnym miesięcznym dochodzie (dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych):
 - 3272,69 zł - gospodarstwo domowe jednoosobowe,
 - 2454,52 zł na osobę – gospodarstwo domowe wieloosobowe,
- 2) korzystającym z ciepła z systemu ciepłowniczego dostarczanego przez przedsiębiorstwo energetyczne,
- 3) gdy jednoskładnikowa cena ciepła netto w danej grupie taryfowej wynosi powyżej 170 zł/GJ netto.

Wysokość bonu zależy od jednoskładnikowej ceny ciepła netto za okres 1 lipca – 31 grudnia 2025 r.:

- 1) 500 zł dla gospodarstwa domowego – gdy cena ciepła netto wynosi powyżej 170 zł/GJ do 200 zł/GJ,
- 2) 1000 zł dla gospodarstwa domowego – gdy cena ciepła netto wynosi powyżej 200 zł/GJ do 230 zł/GJ,
- 3) 1750 zł dla gospodarstwa domowego – gdy cena ciepła netto przekracza 230 zł/GJ.

Zasada „złotówka za złotówkę”

Bon ciepłowniczy jest wypłacany w należnej wysokości z uwzględnieniem zasady „złotówka za złotówkę”. Zasada ta mówi o tym, że jeśli wskazane kryterium

dochodowe zostanie przekroczone, dalej istnieje możliwość ubiegania się o bon ciepłowniczy, dalej przysługuje prawo do świadczenia. W takim przypadku kwota świadczenia jest pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych bonów ciepłowniczych wynosi 20 zł.

Gospodarstwa domowe składały wniosek o bon ciepłowniczy za okres od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. w okresie od 3 listopada 2025 r. do 15 grudnia 2025 r. W 2025 r. Dział Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych przyjął do realizacji 708 wniosków o wypłatę bonu ciepłowniczego za okres od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. Wypłata nastąpi w 2026 r. po otrzymaniu środków.

5.12. „Czyste Powietrze”

Z dniem 1 października 2020 r. weszła w życie Ustawa z dnia 14 października 2020 r. o zmianie Ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw.

Ustawa ta wprowadza w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska nowe regulacje w art. 411 ust. 10g-10s w zakresie obowiązku wydawania przez Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów miast zaświadczeń dla osób fizycznych, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w tym w ramach części 2 Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

W związku z realizacją tego zadania wydano 33 zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

VI. DZIAŁALNOŚĆ DZIENNEGO DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ PRZY „PLACU WOLNOŚCI” I MIESZKANIA WSPOMAGANE

6.1. Dzienny Dom Pomocy Społecznej „przy Placu Wolności” i mieszkania wspomagane. Placówka jest Ośrodkiem Wsparcia.

Dzienny Dom jest ośrodkiem wsparcia dziennego w rozumieniu Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, który świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające zgodnie z przyjętymi warunkami funkcjonowania, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Placówka ma na celu:

- wzrost jakości i dostępności usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- zapewnienie wspierających usług społecznych w postaci niezbędnej pomocy, terapii, warsztatów i innych form wsparcia wzmacniających aktywność oraz samodzielność życiową uczestników.

Zarządzeniem Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej został wprowadzony nowy regulamin Dziennego Domu Pomocy Społecznej „przy Placu Wolności” w Raciborzu. Od stycznia 2025 r. DDPS zapewnia 40 miejsc dziennego pobytu dla osób, które ukończyły 60 rok życia, są mieszkańcami Raciborza oraz, które ze względu na wiek, niepełnosprawność, sytuację życiową, bezradność w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego wymagają częściowej pomocy, w szczególności dla osób wymagających wsparcia w zakresie integracji i włączenia społecznego. Na dzień 01.01.2025 r. w Dziennym Domu było 28 uczestników.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 28 formularzy zgłoszeniowych do Dziennego Domu Pomocy Społecznej, z tego:

- 26 osobom przyznano usługi Dziennego Domu (jednej osobie przyznano usługi od stycznia 2026 r.),
- 13 osób zrezygnowało (w tym: 4 osoby zrezygnowały lub nie kontynuowały uczestnictwa, 1 osoba zrezygnowała z uczestnictwa przed wydaniem decyzji, 3 osoby zrezygnowały z powodu pogorszenia stanu zdrowia, 4 osoby zostały umieszczone w DPS, 1 osoba zamieszkała w mieszkaniu wspomagany),
- 2 osoby zmarły.

Na dzień 31.12.2025 r. ze wsparcia w Dziennym Domu Pomocy Społecznej korzystało 38 osób.

Zarządzeniem Dyrektora OPS został wprowadzony nowy regulamin funkcjonowania mieszkań wspomaganych przy Placu Wolności 8 w Raciborzu. Mieszkania wspomagane prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej, Dzienny Dom Pomocy Społecznej funkcjonują na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych. W mieszkaniach wspomaganych świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu

umożliwienia prowadzenia niezależnego życia. W okresie sprawozdawczym został złożony jeden formularz zgłoszeniowy, na który została wydana decyzja umarzająca. Na dzień 31.12.2025 r. zamieszkałych było 16 mieszkań wspomaganych przez 19 osób.

W okresie sprawozdawczym nadal prowadzono promocję Dziennego Domu Pomocy Społecznej oraz mieszkań wspomaganych. Działania promocyjne prowadzone są w mediach społecznościowych. W lipcu został otwarty oficjalny profil placówki na Facebooku, który służy m. in. do bieżącego informowania o działalności DDPS, wydarzeniach oraz ofercie skierowanej do uczestników i społeczności lokalnej. Wykorzystywano szklarnię w ramach zajęć florystycznych i hortikuloterapii. Prowadzone były zajęcia z zakresu arteterapii, socjoterapii, ergoterapii, rehabilitacji i relaksacji.

Zorganizowano:

- spotkanie z pracownikami Urzędu Skarbowego na temat rozliczeń podatkowych, przysługujących ulg, e-podatków;
- spotkanie z pracownikami ZUS na temat bieżących przepisów i przysługujących świadczeń, m. in. wdowia renta;
- spotkanie z policjantami na temat bezpieczeństwa wśród seniorów;
- przedstawienie w wykonaniu uczestników DDPS pt. „Czerwony Kapturek” dla dzieci ze SOSWNIŚ oraz przedszkolaków Przedszkola nr 23 w Raciborzu;
- spotkanie z bliskimi, gdzie połączono zostały dwa istotne cele: umożliwienie odwiedzin rodzin i bliskich naszych podopiecznych oraz otwarcia drzwi placówki dla osób, które chciały bliżej poznać codzienną działalność;
- spotkanie integracyjne z uczniami SOSWNIŚ z okazji dnia babci i dziadka oraz dnia niepodległości;
- w okresie letnim cotygodniowe podróże „palcem po mapie”, gdzie seniorzy przenieśli się do Grecji, Meksyku, Włoch, Francji, Węgier, Hiszpanii i Czech poznając historię danego państwa, zabytki, zwyczaje, słowa oraz potrawy;
- uroczyste śniadanie Wielkanocne oraz Wigilię;
- zabawę karnawałową, walentynki, tłusty czwartek z pieczeniem pączków, dzień kobiet i mężczyzn, dzień zdrowia, dzień matki, dzień osób starszych, Andrzejkę, spotkanie z Mikołajem, wyjście na jarmark świąteczny;
- przystąpiono do Akcji Listy organizowanej przez fundację Święty Mikołaj dla Seniora, której celem było m. in. budowanie relacji międzyludzkich.

Uczestniczono:

- w projekcie „Szkoła Międzypokoleniowa” realizowanym przez uczniów Zespołu Szkół Ekonomicznych w Raciborzu. W ramach projektu odbyło się sześć spotkań szkoleniowych, dzięki którym wśród seniorów wzrosła świadomość, w jaki sposób można wykorzystać Internet, jakie korzyści i zagrożenia z tego wynikają. Uczniowie pomagali Seniorom opanować niektóre funkcje i aplikacje;
- w „Pikniku na powitanie wiosny” oraz „Święcie Dyni” zorganizowanym w Parku Jordanowskim, gdzie pracownicy i uczestnicy Dziennego Domu i Mieszkań Wspomaganych prowadzili warsztaty dla dzieci i młodzieży;
- w organizowanym przez Muzeum w Raciborzu konkursie „Kartka Wielkanocna” oraz „Palma Wielkanocna” gdzie uczestnicy DDPS otrzymali wyróżnienie;
- w spotkaniu w bibliotece miejskiej – wystawa prac plastycznych, spotkanie z okazji dnia głuchych oraz wspólne czytanie razem z uczniami SOSWNIŚ;
- w spotkaniach świątecznych zorganizowanych przez SOSWNIŚ w Raciborzu oraz przez Przedszkole nr 23 w Raciborzu.

W drodze postępowania przetargowego wybrano wykonawcę w celu realizacji usługi tj. przygotowanie i wydanie posiłków dla uczestników Dziennego Domu Pomocy Społecznej w związku, z czym posiłki dla uczestników przygotowywane są w pomieszczeniach kuchennych DDPS. Zostały zakupione materiały i sprzęt na warsztaty rękodzieła, florystyczne w celu zapewnienia uczestnikom treningu umysłowego i wzajemnej integracji. Zakupiono materiały biurowe, środki higieniczne, artykuły ogrodnicze oraz wyposażenie kuchni. Ośrodek ponosił odpłatności związane z utrzymaniem – opłaty za media, serwisowanie instalacji i urządzeń, opłaty lokalne.

15 grudnia 2025 r. odbyło się otwarcie Jadłodzielni w Raciborzu przy Placu Wolności. Szafa do Jadłodzielni powstała dzięki zaangażowaniu osadzonych odbywających karę w ramach zajęć terapeutycznych Zakładu Karnego w Raciborzu w związku z porozumieniem o współpracy tutaj. Ośrodka z Zakładem Karnym z dnia 10.04.2024 r. a także przy zaangażowaniu i nakładzie pracy pracowników ośrodka.

W ramach ww. zajęć osadzeni wykonali także ławki ogrodowe, które służą uczestnikom DDPS i mieszkańcom Mieszkań Wspomaganych.

VII. SYSTEM WSPARCIA RODZIN I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Pomoc dziecku i rodzinie obejmuje: pracę z rodziną i kompleksowe oddziaływanie na rodzinę poprzez pomoc o charakterze profilaktycznym, ochronnym oraz aktywizującym do poszukiwania samodzielnych rozwiązań.

Działania te są realizowane poprzez asystentów rodziny oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Racibórz. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw dokonała nowelizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wymogło to powołania zarządzeniem nr 2989/2023 Prezydenta Miasta Racibórz z dnia 1 grudnia 2023 r. nowego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Racibórz.

Zadaniem Zespołu jest zespalandzenie działalności podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Do zadań Zespołu należą w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Na terenie gminy Racibórz w roku sprawozdawczym obowiązywał Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy domowej i Ochrony Ofiar doznających przemocy domowej w gminie Racibórz na lata 2024-2028, przyjętym z dniem 28 lutego 2024 r. Uchwałą Rady Miasta Nr LXIX/987/2024.

Cele programu zakładają: prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (m.in. przez Zespół Interdyscyplinarny), profesjonalizację kadry działającej w obszarze przeciwdziałania przemocy, zwiększanie poziomu świadomości społecznej w tym temacie oraz systematyczne monitorowanie problemu przemocy. Zgodnie z ustawą Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną i finansową prac Zespołu.

7.1. Asystenci rodziny

W okresie sprawozdawczym Ośrodek zatrudniał 5 asystentów rodziny, którzy realizowali zadania nałożone na gminę Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary:

- 1) bezpośrednią pracę z rodzicami;
- 2) bezpośrednią pracę z dziećmi;
- 3) działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny;
- 4) organizację własnego warsztatu pracy.

Funkcje asystenta rodziny:

- wsparcie psychologiczno-emocjonalne;
- diagnostyczno-monitorujące;
- opiekuńcze;
- doradcze;
- mediacyjne;
- wychowawcze;
- motywująco-aktywizujące;
- koordynacja działań skierowanych na rodzinę.

Pomocą asystentów w 2025 roku objętych było 73 rodziny (w tym 134 dzieci przebywających pod opieką rodziców), w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze. Wśród rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, 52 zobowiązanych zostało do współpracy postanowieniem Sądu, natomiast 21 na wniosek pracownika socjalnego.

W okresie sprawozdawczym w pieczy zastępczej przebywało 23 dzieci w tym 13 dzieci w rodzinach zastępczych oraz 9 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w Samborowicach, Kuźni Raciborskiej, Cyprzanowie oraz Pogrzebieniu). Ponadto 1 dziecko przebywało w Pogotowiu Opiekuńczym. Do rodziny biologicznej nie powróciło żadne z dzieci.

Działania asystentów rodziny w oparciu o Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” polegają na koordynowaniu wsparcia dla rodzin oczekujących na narodziny dziecka, posiadających dokument potwierdzający ciążę lub rodzin z dzieckiem posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2025 roku żadna z rodzin nie była objęta współpracą w ramach Ustawy „Za życiem”.

Najczęstszymi problemami występującymi w rodzinach objętych nadzorem asystenta są:

- niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- niepełnosprawność intelektualna;
- alkoholizm;
- bezrobocie;
- wielodzietność;
- samotne macierzyństwo;
- choroby psychiczne;
- zadłużenia;
- brak organizacji wolnego czasu dzieciom;
- uzależnienie od substancji psychoaktywnych.

Niejednokrotnie w środowiskach występuje jednocześnie kilka problemów, a niezaradność opiekuńczo - wychowawcza nie jest problemem pierwotnym.

Asystenci prowadzą monitoring rodzin, działania te mają charakter regularnych wizyt w miejscu zamieszkania, stałego kontaktu telefonicznego z członkami rodzin i służbami społecznymi.

Praca asystenta z rodziną i na jej rzecz to m.in.:

- a) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, w której wychowują się dzieci, co odbywa się w ścisłej współpracy z członkami rodziny i z pracownikiem socjalnym;
- b) współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;
- c) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- d) towarzyszenie podczas wizyt np. w urzędach, w sądach, u lekarzy, w szkole itp.;
- e) wspieranie aktywności społecznej rodzin oraz motywowanie do organizowania czasu wolnego dzieciom (wspólne odrabianie zajęć domowych, wykorzystanie dodatkowych form wsparcia środowiskowego, jak np. świetlice, kluby młodzieżowe);

- f) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- g) kontakt z kuratorem, pedagogiem, szkołą;
- h) motywowanie do podjęcia leczenia w poradniach - poradnie zdrowia psychicznego, poradnie terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, poradnie specjalistyczne, poradnie służby zdrowia;
- i) pośredniczenie w przekazywaniu ubrań, mebli, sprzętu AGD dla rodzin objętych asystenturą.

W okresie sprawozdawczym asystenci zakończyli współpracę z 28 rodzinami.

Powodem zakończenia współpracy było:

- osiągnięcie założonych celów - 7 rodzin;
- zaprzestanie współpracy z asystentem rodziny przez klienta - 17 rodzin;
- brak efektów pracy - 4 rodzin.

7.2. Niebieska Karta. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Racibórz

Tryb postępowania w przypadku zaistnienia przemocy domowej określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r., w sprawie Procedury *Niebieskie Karty* oraz wzorów formularzy *Niebieska Karta*.

W ramach procedury pracownik socjalny:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
- 2) udziela kompleksowych informacji o:
 - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową;
 - b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc;
 - c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;

- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
- 4) zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- 5) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy domowej oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

W myśl art. 9d ust. 2 Ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej procedurę udzielania pomocy wszczynają przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia.

Osoby te, które jako pierwsze miały kontakt z ofiarą przemocy, wypełniają **formularz A** (załącznik nr 1 do rozporządzenia). Następnie w ciągu 7 dni przekazują go do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Ten z kolei przekazuje go członkom zespołu lub grupie roboczej nie później niż po 3 dniach od daty przyjęcia.

Ofiara przemocy otrzymuje **formularz B** (załącznik nr 2), gdzie znajdzie informacje m.in. o formach pomocy, które jej przysługują. Dalsze działania wobec ofiar przemocy podejmuje się na podstawie **formularza C** (załącznik nr 3) np. w kwestii realizacji indywidualnego planu pomocy i organizacji wsparcia medycznego lub socjalnego. Praca ze sprawcą przemocy odbywa się natomiast po uzupełnieniu **formularza D** (załącznik nr 4). Zakończenie procesu udzielania pomocy nie wymaga wypełnienia *Niebieskiej Karty*.

W 2025 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 211 formularzy *Niebieskich Kart*, cz. A sporządzonych przez:

- 1) 10 sporządzonych przez pracowników socjalnych Ośrodka;
- 2) 6 sporządzone przez pracownika oświaty – pedagoga szkolnego, psychologa;
- 3) 1 sporządzona przez służbę zdrowia,
- 4) 1 sporządzona przez asystenta rodziny,
- 5) 1 sporządzona przez psychologa.

W związku z trwającymi procedurami:

- 1) złożono 80 wniosków do III Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Raciborzu z prośbą o wgląd w sytuację małoletnich członków rodziny;
- 2) w sprawie 23 procedur przekazano zgromadzoną dokumentację prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” do Sądu Rejonowego w Raciborzu;
- 3) w sprawie 30 rodzin złożono wnioski do Wydziału Kryminalnego KPP w Raciborzu o możliwości popełnienia przestępstwa znęcania względem osoby doznającej przemocy domowej;
- 4) w sprawie 49 procedur przekazano zgromadzoną dokumentację prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” do toczącego się postępowania w Wydziale Kryminalnym KPP w Raciborzu;
- 5) w sprawie 97 procedur nawiązano współpracę i przekazano dokumenty do innych Zespołów Interdyscyplinarnych znajdujących się poza Gminą Racibórz;
- 6) w sprawie 49 rodzin pracownik socjalny występował w charakterze świadka w Wydziale Kryminalnym KPP w Raciborzu, w sprawie 3 rodzin przed Sądem Rejonowym w Raciborzu,
- 7) wystosowano 142 pisemne wezwania dla osób stosujących przemoc, 49 pisemnych zaproszeń dla osób doznających przemocy;
- 8) w sprawie 62 osób złożono wnioski o przebadanie pod kątem uzależnienia alkoholowego do GKRPA w Raciborzu,
- 9) w sprawie 1 rodziny zgłoszono w Prokuraturze Rejonowej w Raciborzu możliwość popełnienia przestępstwa.
- 10) dla 7 osób wskazanych, jako stosujących przemoc domową wydano skierowania do odbycia zajęć korekcyjno – edukacyjnych.

W 2025 roku odbyło się 6 posiedzeń wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Ponadto odbywały się spotkania powołanych grup diagnostyczno - pomocowych. Członkowie grup spotykali się w trybie interwencyjnym, a skład członków był ruchomy i zależny od indywidualnych potrzeb poszczególnych rodzin. W grupach diagnostyczno – pomocowych brali udział dzielnicowi, w których rewirze zamieszkuje dana rodzina, kuratorzy sądowi, pracownicy socjalni, pedagodzy, przedstawiciele placówek oświatowych, do których uczęszczają dzieci. Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych prowadzili również monitoring osób doznających przemocy. Członkowie Zespołu na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe poprzez szkolenia, konferencje itp. W roku

sprawozdawczym odbyły się następujące szkolenia:

- przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom w lokalnych społecznościach- praktyczne narzędzie dla specjalistów,
- realizacja procedury Niebieskiej Karty ze szczególnym uwzględnieniem szacowania ryzyka zagrożenia dla życia i zdrowia dziecka w związku z przemocą domową,
- zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, prowadzenie dokumentacji, dialog motywacyjny z osobą doznającą przemocy domowej,
- konferencja na temat „wzór bezpiecznej procedury przymusowego odebrania dziecka” prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Rybniku,
- konferencja „ Interdyscyplinarność instytucji – skuteczna pomoc osobom objętych procedurą Niebieskiej Karty z problemem alkoholowym.

Ponadto Przewodniczący Zespołu w ramach prowadzenia działań profilaktyczno - edukacyjnych przeprowadzał spotkania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Raciborzu a także w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu. Tematem spotkania było przybliżenie tematu postępowania w ramach procedury Niebieskiej Karty ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dziecka doznającego przemocy domowej.

Zgodnie z realizacją zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2025 jest prowadzone badanie i monitorowanie zjawiska przemocy, poprzez: prowadzenie statystyk, raportów, sprawozdań, publikacje ww. dokumentów, udostępnianie informacji z danymi. Dane zbierane na podstawie sprawozdań z poszczególnych służb (policja, OPS, ZI), a następnie opracowywane i zamieszczane w Strategii Rozwiązania Problemów Społecznych Miasta Racibórz i w Programie Wspierania Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej.

VIII. PROGRAMY, PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

8.1. Projekt Dobra Jesień Życia – opieka dla mieszkańców 60+ z miasta Racibórz

W dniu 30.08.2024 r. została podpisana umowa pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej, będącym Partnerem, a Fundacją Wiosna Jesień z Łodzi będącą

Liderem, na realizację projektu pn. Dobra Jesień Życia – opieka dla mieszkańców 60+ z miasta Racibórz, w ramach Priorytetu 7 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie 07.04 Usługi społeczne, współfinansowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Projekt zakłada wsparcie dla 20 osób – seniorów w wieku 60+, którzy zamieszkują obszar miasta Racibórz i wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ze względu na swój wiek/stan zdrowia/ niepełnosprawność (osoby niesamodzielne). Wsparcie w ramach opieki domowej jest w wymiarze średnio 26 h miesięcznie na uczestnika, a także wsparcie uzupełniające – teleopieka z wykorzystaniem opasek bezpieczeństwa i telecentrum. Na koniec roku sprawozdawczego zrekrutowanych było 39 osób (19 osób zrezygnowało z projektu a na ich miejsce zrekrutowano nowych uczestników).

W okresie sprawozdawczym uczestnicy zostali objęci usługami opiekuńczymi opieki domowej, które świadczyła firma Unifund Sp. z o.o. z Krakowa wyłoniona w wyniku przeprowadzonego postępowania. W roku 2025 ogólna liczba godzin usług opiekuńczych opieki domowej wyniosła 3391 godzin a wydatki na zapewnienie pomocy w formie usług 149 204,00 zł. Przeprowadzono także szkolenia dla opiekunek świadczących usługi opieki domowej z zakresu pracy z cudzoziemcami i osobami należącymi do mniejszości etnicznych, osobami narażonymi na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione, ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną w ramach projektu – koszt szkolenia 2550,00 zł.

Całkowity koszt realizacji projektu w okresie 24 miesięcy wyniesie 801 059,75 zł, z tego kwota dofinansowania wyniesie – 761 006,76 zł. W ramach projektu zostanie wniesiony wkład własny w wysokości 40 052,99 zł, co stanowi 5% wartości projektu. Okres realizacji projektu 1.09.2024 r. – 30.09.2026 r.

8.2. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – Edycja 2025

Program finansowany jest ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych – całkowita kwota dofinansowania to 547 329,05 zł.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta, jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

W danym okresie sprawozdawczym z usług asystencji osobistej korzystało 30 mieszkańców Raciborza:

- 17 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 9 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 4 dzieci od ukończenia 2 roku życia do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Każdy z uczestników wskazał bezpośrednio osobę na stanowisko asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Ogólna liczba godzin usług asystencji w ramach Programu objęła 11 483 godzin. Łączna kwota wykorzystanych środków na realizację Programu wyniosła 536 257,05 zł., z czego 524 632,43 zł. stanowiło koszt wynagradzania usług asystenta natomiast kwota 11 624,62 zł. stanowiła koszt zakup biletów na wydarzenia kulturalno-rozrywkowe oraz koszt dojazdu własnym środkiem transportu. Na obsługę Programu przeznaczono 11 072,00 zł.

8.3. Program „Opieka wytchnieniowa” – Edycja 2025

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby

zaangażowane, na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Usługi opieki wytchnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawują całodobową opiekę nad osobą niepełnosprawną.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 roku udzielał pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego (w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej). Całkowita kwota dofinansowania wyniosła 65 785,26 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 7 mieszkańców Raciborza.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 roku udzielał również pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego tj. (w Placówce zapewniającej całodobową opiekę, o której mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). Całkowita kwota dofinansowania wyniosła 79 800,00 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 10 mieszkańców Raciborza.

8.4. Program Korpus Wsparcia Seniorów – Moduł II

Korpus Wsparcia Seniorów – Moduł II to program Ministerstwa Zdrowia i Polityki Społecznej, do którego Miasto Racibórz przystąpiło w sierpniu 2023 roku. W 2025 roku w ramach programu obsługiwano 299 opasek bezpieczeństwa zakupionych w roku 2023 i 2024 wraz z usługą teleopieki dla raciborskich seniorów.

Program na 2025 r. skierowany był dla mieszkańców Raciborza powyżej 60 roku życia, którzy mają problemy z funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia oraz mieszkają sami lub z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu. Celem programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania.

Opaski zakupione dla mieszkańców Raciborza to model firmy Novama by HRP i Novama Care, wyposażone są w przycisk SOS umożliwiający połączenie z telecentrum dostępnym 24h na dobę 7 dni w tygodniu, pomiar pulsu i ciśnienia, pomiar temperatury, pomiar saturacji, detektor upadku oraz czujnik GPS.

Całkowita wartość otrzymana z budżetu państwa na realizację programu to 97 618,00 zł., wykorzystane środki to 92 120,14 zł., natomiast wykorzystane środki własne to 23 030,00 zł. W ramach programu wydano łącznie 115 150,14 zł.

8.5. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027

Pracownicy socjalni Ośrodka w 2025 r. wydali 240 skierowania (dla 500 osób) uprawniających do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027 – Podprogram 2024 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanego we współpracy ze Śląskim Bankiem Żywności.

Skierowania uzyskały zarówno osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe jak również osoby, które w strukturze rodziny posiadają kilku członków. Z bezpłatnej pomocy mogły skorzystać osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., których dochód nie przekroczył 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy tj. 2676,50 zł. netto dla osoby samotnie gospodarującej oraz 2180,95 zł. netto dla osoby w rodzinie.

Na ten cel Ośrodek Pomocy Społecznej wziął w użyczenie lokal U2 przy ulicy Londzina 18 w Raciborzu, który posłużył jako magazyn, do którego żywność ze Śląskiego Banku Żywności była transportowana oraz, który stanowił punkt wydawania żywności. W ramach programu każda osoba skierowana do pomocy żywnościowej otrzymała 56,55 kg artykułów spożywczych w formie kilku paczek żywnościowych.

8.6. Pomoc dla repatriantów

Na mocy porozumienia nr SOIV.6112.70.2024 z dnia 27 maja 2025 r. zawartego pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim, a Gminą Racibórz w sprawie udzielenia dotacji celowej z budżetu państwa do zapewnienia warunków do osiedlenia się na terenie Miasta Racibórz rodzinie polskiego pochodzenia zamieszkałej w Republice Kazachstanu, Ośrodek zakończył działania mające na celu przygotowanie lokalu mieszkalnego w zakresie wyposażenia.

W okresie sprawozdawczym zakupiono meble, sprzęty AGD, RTV i artykuły wyposażenia niezbędnego do życia wraz z usługami, na co przeznaczono

kwotę 72 343,23 zł. Pozostałą kwotę dotacji w wysokości 47 656,77 zł. zwrócono na konto Urzędu Miasta Racibórz.

Tym samym lokal został wyposażony we wszystkie artykuły objęte kosztorysem, faktury zostały opłacone, a sprawozdanie wraz z kopią dokumentacji księgowej przekazana do Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta.

8.7. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Do zadań własnych gminy, wynikających z zapisów art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1214 zwanej dalej: „ustawą”) należy: (...) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

W związku z Uchwałą Rady Miasta Racibórz nr LXVI/927/2023 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Racibórz na lata 2023-2033” Ośrodek Pomocy Społecznej, jako koordynator i realizator Strategii podjął działania mające na celu dokonanie i przygotowanie rocznego raportu monitorującego przedstawionego poniżej. Rok 2025 był trzecim rokiem realizacji dokumentu „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Racibórz na lata 2023-2033”.

Tabela nr 7. Monitoring wskaźników realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Racibórz na lata 2023-2033” w roku 2025.

CELE STRATEGICZNE DLA OBSZARU: POMOC I INTEGRACJA SPOŁECZNA					
Cel główny: rozwój systemu pomocy społecznej oraz realizowanych usług społecznych					
1. Redukowanie skali ubóstwa oraz zależności od systemu pomocy społecznej					
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)	
1. Kontynuowanie prac społecznie użytecznych. 2. Przeciwdziałanie utrwalaniu się statusu wykluczenia i dziedziczeniu niekorzystnej pozycji Społecznej. 3. Rozwój aktywnych form wsparcia dla bezrobotnych (Klub Integracji Społecznej, PAI, współpraca w oparciu o kontrakty społeczne).	Liczba osób objętych pracami społecznie użytecznymi.	33	23	spadek	
	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.	563	606	wzrost	
	Liczba osób objętych kontraktem socjalnym.	99	113	wzrost	
2. Wzmocnienie roli rodziny w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej					
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)	
1. Rozwój i poradnictwa specjalistycznego. 2. Rozwijanie systemu wsparcia rodzin mających trudności w funkcjonowaniu i wypełnianiu swoich ról oraz systemu rodzicielskiego zastępczego. 3. Upowszechnienie „Karty Dużej Rodziny” i kontynuacja programu lokalnego na rzecz rodziny.	Ilość udzielonego poradnictwa specjalistycznego przez Miejskie Centrum Profilaktyki „Drogowskaz”.	1823	1510	spadek	
	Liczba prowadzonych konsultacji psychologicznych stacjonarnie i w środowisku.	364 stacjonarnie 74 w środowisku	255 stacjonarnie 14 w środowisku	spadek (stacjonarnie i w środowisku)	
	Liczba rodzin zastępczych.	104 (w tym: 52 rodzin zastępczych spokrewnionych, 28 rodzin zastępczych niezawodowych, 13 rodzin zastępczych zawodowych, 11 prowadzących rodzinny dom dziecka).	99	spadek	
	Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny.	357	628	wzrost	

3. Rozwój współpracy interdyscyplinarnej w obszarze przemocy domowej				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Kontynuacja partnerstwa na rzecz wsparcia ofiar przemocy. 2. Prowadzenie szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy. 3. Rozwój infrastruktury pomocowej (wpiercie psychologiczne, pomoc prawna) stanowiącej wsparcie rodziny dotkniętej przemocą domową i kryzysami. 4. Zwiększenie efektywności procedury Niebieskiej Karty.	Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty.	187	211	wzrost
	Liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i programami korekcyjno-edukacyjnymi.	28	7	spadek
	Liczba osób objętych wsparciem grup roboczych.	535	570	wzrost
	Liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.	6 spotkań zespołu interdyscyplinarnego, 410 spotkań grup roboczych	6 spotkań zespołu interdyscyplinarnego, 430 spotkań grup roboczych	wzrost
	Liczba powołanych grup roboczych.	187	211	wzrost
4. Rozwój potencjału pomocowego ośrodka pomocy społecznej				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Rozwój form pracy socjalnej poprzez prowadzenie grupowych form pracy socjalnej oraz działań w zakresie animacji lokalnej. 2. Rozwój wsparcia indywidualnego (praca socjalna, asysta rodzinna, asystent osoby niepełnosprawnej, itp.). 3. Realizacja świadczeń (zasilków okresowych, celowych, stałych, dodatków mieszkaniowych, energetycznych, świadczeń rodzinnych, stypendiów itp.). 4. Rozwój usług społecznych. 5. Dосonolenia zawodowe kadry służb społecznych poprzez szkolenia, treningi, supervizję oraz doskonalenie systemu motywacyjnego dla pracowników.	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.	78	73	spadek
	Liczba osób objętych pomocą asystenta osoby niepełnosprawnej.	10	30	wzrost
	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny/ asystentów osób niepełnosprawnych oraz wymiar etatu.	5 asystentów rodziny - pełny etat, 9 asystentów osób niepełnosprawnych - umowa zlecenie	5 asystentów rodziny - pełny etat, 30 asystentów osób niepełnosprawnych - umowa zlecenie	wzrost
	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi.	157	152	spadek
	Liczba osób objętych pracą socjalną.	335 rodzin	257 rodzin	spadek
Liczba i zakres tematyczny pozyskanych projektów		1- Dobra Jesień Życia – opieka dla mieszkańców 60+ z miasta	1- Dobra Jesień Życia – opieka dla mieszkańców 60+ z miasta	-

finansowanych ze źródeł zewnętrznych służących rozwiązywaniu problemów społecznych.	Liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego dla kadry służb społecznych.	Racibórz - wzrost dostępności usług społecznych na terenie miasta Racibórz poprzez zwiększenie o 10 liczby osób świadczących usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, pozwalające objąć pomocą 20 osób w wieku 60+	Racibórz - wzrost dostępności usług społecznych na terenie miasta Racibórz poprzez zwiększenie o 10 liczby osób świadczących usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, pozwalające objąć pomocą 20 osób w wieku 60+	wzrost
		24	26	
5. Budowanie partnerstwa społecznego i międzyinstytucjonalnego				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Powierzanie i zlecanie zadań publicznych podmiotom ekonomii społecznej. 2. Rozwijanie współpracy ze służbami zatrudnienia na gruncie zintegrowanego wsparcia dla osób pozostających bez zatrudnienia.	Liczba miejsc, w których wykonywane są prace społecznie użyteczne.	26	23	spadek
CELE STRATEGICZNE DLA OBSZARU: RYNEK PRACY				
Rynek pracy - cel główny: Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy				
1. Przygotowanie systemu wspierającego rodziców, młodzież i placówki edukacyjne w wyborze ścieżki kariery				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Promowanie doradztwa w placówkach edukacyjnych na terenie miasta (lekcje wychowawcze, spotkania doradcy zawodowego z młodzieżą, funkcjonowanie szkolnych ośrodków kariery). 2. Inicjowanie we współpracy ze szkołami, wizyt studyjnych w firmach zapoznających młodzież ze specyfiką zawodów i branż. 3. Kontynuacja współpracy pomiędzy PUP, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną i placówkami edukacyjnymi.	Liczba spotkań młodzieży z doradcą zawodowym.	2	2	-
	Liczba wizyt studyjnych w firmach.	0	0	-

2. Podejmowanie działań na rzecz przewyższenia długotrwałego bezrobocia				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Wypracowywanie zintegrowanych programów i projektów w partnerstwie na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. 2. Nawiązanie ściślejszej współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami w celu stworzenia systemu odbywania staży i praktyk zawodowych. 3. Wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz wsparcia osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy.	Liczba programów/ projektów na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.	8	7	spadek
	Liczba współpracujących organizacji pozarządowych i innych partnerów społecznych.	63	16	spadek
	Liczba osób objętych formami przeciwdziałania bezrobociu.	383	334	spadek
	Liczba zaktywizowanych osób długotrwale bezrobotnych.	65	71	spadek
3. Zastosowanie instrumentów na rzecz redukcji społeczno-psychologicznych i ekonomicznych skutków bezrobocia				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Wykorzystanie narzędzi ekonomii społecznej i tworzenie pozytywnego klimatu dla działania podmiotów ekonomii społecznej. 2. Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych poprzez programy realizowane w Klubie Integracji Społecznej, pracach społecznie użytecznych a także innych formach subsydiowanych. 3. Współpraca z PUP w realizacji programów specjalnych dla grup defaworyzowanych na rynku pracy. 4. Promocja kształcenia ustawicznego i specjalistycznego dostosowanego do potrzeb lokalnego rynku pracy.	Liczba osób uczestniczących w formach subsydiowanych (prace interwencyjne, roboty publiczne).	14	9	spadek
	Liczba indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego.	0	0	-
	Liczba warsztatów i spotkań nt. aktywizacji bezrobotnych oraz liczba uczestników.	4 porady 25 osób	6 porad 38 osób	wzrost
	Liczba klientów pomocy społecznej z powodu bezrobocia.	126 rodzin	122 rodziny	spadek
CELE STRATEGICZNE DLA OBSZARU: ZDROWIE, SENIORZY, OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ				
Osoby z niepełnosprawnością - cel główny: Tworzenie warunków do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym osób z niepełnosprawnością				

1. Inicjowanie działań usprawniających osoby niepełnosprawne i włączających je do społeczności lokalnej				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Podejmowanie inicjatyw umożliwiających integrację grupową i indywidualną w nowych środowiskach. 2. Wspieranie osób z niepełnosprawnością i ich rodzin w dostępie do usług specjalistycznych. 3. Tworzenie lokalnych sieci wolontariatu wspierających środowisko osób niepełnosprawnych oraz promowanie idei pomocy sąsiedzkiej. 4. Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych. 5. Wspieranie osób z niepełnosprawnością w pełnym uczestnictwie w życiu społecznym oraz w wypełnianiu ról społecznych.	Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	4	5	wzrost
	Liczba projektów/zadań zrealizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych.	10	3	spadek
2. Wsparcie osób z niepełnosprawnością w aktywizacji zawodowej				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźników 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Zainicjowanie partnerstwa instytucji rynku pracy, pomocy i integracji społecznej w tworzeniu systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnością. 2. Promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnych pracodawców. 3. Rozwój kompetencji zawodowych i społecznych osób niepełnosprawnych oraz zwiększanie ich szans na zatrudnienie.	Liczba osób z niepełnosprawnością, które uzyskały kompetencje zawodowe.	3	4	wzrost
	Liczba stworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.	2	2	-
	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z niepełnosprawnością.	177	175	spadek
3. Podejmowanie działań na rzecz kreowania zdrowego stylu życia w społeczności lokalnej				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Wspieranie działań z zakresu edukacji prozdrowotnej i zmiany stylu życia.	Liczba zadań dofinansowanych w otwartych konkursach ofert	40	23	spadek

2. Stwarzanie oraz wspieranie inicjatyw dających możliwość udziału w różnego rodzaju wydarzeniach sportowo-rekreacyjnych promujących aktywny styl życia w gronie rodziny, znajomych i sąsiadów, jako alternatywa dla spędzania czasu online. 3. Promowanie badań profilaktycznych. 4. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	w obszarze sportu oraz ochrony zdrowia.			
	Liczba programów profilaktycznych.	17	33	wzrost
	Liczba wniosków skierowanych przez GKRPA do Sądu o wydanie postanowienia o leczeniu.	13	15	wzrost
	Liczba wniosków o wszczęcie postępowania otrzymanych przez GKRPA.	61	73	wzrost
4. Podniesienie jakości i dostępności usług zdrowotnych				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Podejmowanie działań na rzecz utworzenia dodatkowych miejsc opieki nad ludźmi wymagającymi opieki i pielęgnacji. 2. Rozwój infrastruktury geriatrycznej. 3. Wdrożenie działań mających na celu zapewnienie opieki dla nieuleczalnie chorych. 4. Wzmocnienie i poszerzenie współpracy z Poradnią Zdrowia Psychicznego oraz Poradniami Specjalistycznymi (psychiatra dziecięca oraz neurologia dziecięca).	Liczba miejsc opieki ogółem w szpitalu oraz na oddziale geriatrycznym.	303 łóżka (w tym 20 na oddziale geriatrycznym)	303 łóżka (w tym 20 na oddziale geriatrycznym)	-
	Liczba miejsc w DPS.	190 skierowań	60 skierowań	spadek
	Liczba osób objętych opieką hospicjum w miejscu zamieszkania.	218 (w tym 92 mieszkańców z Raciborza)	187 (w tym 85 mieszkańców z Raciborza)	spadek
Seniorzy – cel główny: Stworzenie systemu wsparcia i aktywizacji osób starszych				
1. Aktywizowanie osób starszych w środowisku lokalnym				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan Wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Angażowanie seniorów w wypracowanie oferty kulturalno- turystycznej i edukacyjnej dla swojego środowiska. 2. Poszerzenie oferty sportowej i ruchowej dla osób starszych. 3. Inicjowanie działań miejsc integracji środowiskowej – Klub Seniora, Dzienny Dom Pomocy Społecznej.	Liczba miejsc w Dziennym Domu Pomocy Społecznej.	30	40	wzrost
	Liczba miejsc w Klubie Seniora.	30	30	-
	Liczba członków Klubu Seniora	30	30	-
	Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów.	4	5	wzrost
	Ilość wejść na obiekty	11 936	brak danych	-

4. Rozwój wolontariatu osób starszych oraz wolontariatu na rzecz seniorów, a także idei pomocy sąsiedzkiej.	reakcyjno-sportowe z kartą Senior 60+.			
	Liczba wydanych nowych kart Senior+ dla mieszkańców Raciborza.	248	423	wzrost
	Liczba opasek w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”.	299	299	-
2. Rozwój infrastruktury społecznej w związku z procesem starzenia się społeczeństwa				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan Wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych. 2. Prowadzenie i rozwój pomocy instytucjonalnej umożliwiającej integrację społeczną seniorów, w tym zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu. 3. Rozwój usług na rzecz seniorów. 4. Działania na rzecz rozwoju usług mieszkalnictwa wspieranego, poprzez zapewnienie dostępu do usług świadczonych w mieszkaniach wspomaganych.	Liczba mieszkań wspomaganych.	16	16	-
	Liczba osób objętych pomocą w ośrodku wsparcia tj. DDPS.	37	54	wzrost
	Liczba osób korzystających z Programu Senior 60+.	Brak danych	Brak danych	-
	Liczba godzin usług opiekuńczych realizowanych w miejscu zamieszkania.	16 277	17 868	wzrost
	Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych.	157	152	spadek
	Liczba seniorów korzystających z pomocy społecznej.	197 (123 kobiety, 74 mężczyzn)	183 (118 kobiety, 65 mężczyzn)	spadek
CELE STRATEGICZNE DLA OBSZARU: JAKOŚĆ ŻYCIA				
Cel główny: Poprawa jakości życia poprzez stworzenie warunków do mieszkania, pracy i wypoczynku; rozwój infrastruktury przyjaznej mieszkańcom z poszanowaniem środowiska naturalnego				
1. Poprawa warunków mieszkaniowych mieszkańców Miasta				
Kierunki działań	Wskaźniki	Stan wskaźnika 2024	Stan wskaźnika 2025	Stan wskaźnika (wzrost- spadek)
1. Przygotowanie terenów pod rozwój budownictwa indywidualnego i wielorodzinnego. 2. Budowa nowych mieszkań komunalnych i likwidacja zdegradowanego zasobu.	Liczba lokali socjalnych.	333	312	spadek
	Liczba lokali komunalnych.	2039	2090	wzrost
	Liczba nowowytbudowanych mieszkań.	0	60	wzrost
	Liczba mieszkań, którym podniesiono standard.	57	78	wzrost

Źródło: opracowanie własne

IX. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Pracownicy Ośrodka w toku codziennych obowiązków podejmują na bieżąco współpracę z Urzędem Miasta Racibórz, w szczególności z Wydziałem Spraw Społecznych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, Sądem Rejonowym, Zakładem Karnym, placówkami oświatowymi m.in. Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym dla Nieśłyszących i Słabosłyszących, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami. W ramach prowadzonej statutowej działalności Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborzu włącza się w różnego rodzaju inicjatywy prowadzone na terenie miasta Racibórz, które w szczególności dotyczą spraw społecznych jego mieszkańców.

9.1. Wigilia dla samotnych

W ramach inicjatywy *Wigilia dla samotnych* pracownicy tut. Ośrodka wytypowali samotne osoby, będące jednocześnie w podeszłym wieku, które otrzymały możliwość skorzystania z posiłku wigilijnego. W roku 2025 spotkanie wigilijne odbywało się w Restauracji „Raciborska” w Raciborzu. Z posiłku wigilijnego skorzystało 42 osoby.

9.2. Prace społecznie użyteczne

Dnia 29 stycznia 2025 r. zostało podpisane Porozumienie nr CAZ/RP.680.9.2025.MB pomiędzy Starostą Powiatu Raciborskiego i Prezydentem Miasta Racibórz w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne to forma wsparcia skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, które jednocześnie korzystają ze świadczeń pomocy społecznej, bądź uczestniczą w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne zachowuje status osoby bezrobotnej w trakcie wykonywania prac.

Rodzaj prac wykonywanych przez osobę skierowaną obejmował głównie prace w zakresie pomocy konserwatorskiej, kuchennej, prace porządkowe wewnątrz oraz na zewnątrz budynków. Stawka godzinowa w roku 2025 za świadczone prace

społecznie użyteczne wyniosła od 12,20 zł. Prace mogły być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Powiatowy Urząd Pracy dokonywał refundacji w wysokości 60% ze środków Funduszu Pracy, a 40% pokrywała Miasto Racibórz.

W roku 2025 na podstawie planu potrzeb 26 jednostek złożyło zapotrzebowanie na organizację prac, w ramach, których łącznie 23 osoby zostały skierowanych przez Ośrodek.

Raciborskie placówki chętnie korzystały z takiej formy wsparcia, ponieważ poprzez wykonywanie prostych, ale czasochłonnych czynności wspierały pracowników poszczególnych jednostek. Uczestnicy programu natomiast zdobyli doświadczenie zawodowe, które zwiększyło ich szanse na uzyskanie pracy na otwartym rynku pracy.

X. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI, SZKOLENIA PRACOWNIKÓW ORAZ SPRAWY ADMINISTRACYJNO-KADROWE

W 2025 r. pracownicy Ośrodka uczestniczyli w płatnych szkoleniach online z zakresu:

- 1) zadań i kompetencji członków grupy diagnostyczno –pomocowej i procedury „Niebieskiej Karty”,
- 2) strategii pomocy rodzinie z problemem uzależnień oraz przemocy domowej,
- 3) zaburzenia zdrowia psychicznego u młodzieży,
- 4) KPA i pomocy społecznej,
- 5) stypendiów szkolnych,
- 6) rewolucyjnych zmian w stażu pracy,
- 7) korygowania błędów na liście płac i dokumentacji płacowej w 2025 r.,
- 8) zamknięcia roku PIT za 2025 r.,
- 9) zakończenia roku budżetowego w OPS.

W 2025 pracownicy korzystali także z bezpłatnych konferencji i spotkań oraz płatnych kilkudniowych szkoleń:

- dwie osoby wzięły udział w konferencji pt. „Pacjent w systemie – wyzwania i rozwiązania współczesnej opieki zdrowotnej i socjalnej” organizowanej przez Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach,
- dwie osoby brały udział w IV Śląskiej Konferencji Senioralnej w Łaziskach Górnych dot. wyzwań systemu opieki nad osobami starszymi zależnymi,

- jedna osoba brała udział w konferencji pt. "Liderzy Polityki Senioralnej" organizowanej przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach,
- jedna osoba brała udział w III Śląskiej Konferencji dot. transformacji pokoleń organizowanej przez Muzeum Śląskie w Katowicach,
- jedna osoba brała udział w konferencji dot. interdyscyplinarności instytucji organizowanej przez Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach,
- jedna osoba brała udział w konferencji dot. kształcenia kadr i wsparcia nowych pracowników systemu pomocy społecznej oraz dwie osoby w konferencji upowszechniającej centra usług społecznych – organizatorem był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach,
- dwie osoby brały udział w spotkaniu dot. e-doręczeń organizowanego przez ZETO w Koszalinie,
- dwie osoby brały udział w spotkaniu dot. procedury przymusowego odebrania dziecka organizowanym przez Sąd Okręgowy w Rybniku,
- cztery osoby brały udział w bezpłatnych szkoleniach dot. kontraktu socjalnego oraz pracy socjalnej - organizatorem był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach,
- trzy osoby uczestniczyły w bezpłatnych szkoleniach z zakresu zamówień publicznych oraz kompetencji miękkich - organizatorem był Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku. Asystenci rodziny uczestniczyli w cyklu spotkań superwizji pracy socjalno-wychowawczej,
- jedna osoba brała udział w dwudniowym szkoleniu dla kierowników jednostek organizacyjnych dot. ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej organizowanego przez Urząd Miasta w Raciborzu,
- dwie osoby brały udział w trzydniowym szkoleniu dot. obszernych zagadnień z przeciwdziałania przemocy domowej i procedurze Niebieskiej Karty. Szkolenie organizowane przez Urząd Miasta w Raciborzu – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ponadto dwie osoby brały udział w trzydniowym płatnym szkoleniu dot. przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom w lokalnych społecznościach organizowanym przez Oficynę Profilaktyczną z Krakowa. Program szkolenia obejmował skuteczne metody wsparcia ofiar przemocy jak również warsztaty

pozwalające na zdobycie praktycznych umiejętności budowania relacji i planowania działań interwencyjnych w pracy z lokalnymi społecznościami

W III kwartale 2025 r. Kierownictwo oraz Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymali podziękowania od Wicemarszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej za zaangażowanie i trud włożony w niesienie pomocy osobom dotkniętym skutkami powodzi, do której doszło we wrześniu 2024 roku.

W 2025 roku przeprowadzono szkolenia wstępne oraz okresowe z zakresu BHP:

- 1) szkolenie wstępne – 6 pracowników, 3 praktykantów, jedna osoba na umowę zlecenie oraz jedna osoba na pracach społecznie-użytecznych,
- 2) szkolenie okresowe – 9 pracowników.

Przygotowano dla Głównego Urzędu Statystycznego dane do sprawozdań:

- 1) Z-02 sprawozdanie o kosztach pracy za 2024 r.,
- 2) Z-03 sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za okres od początku roku do końca III kwartału 2025 r.,
- 3) Z-06 sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy za 2024 r.,
- 4) Z-14 sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w administracji publicznej i innych jednostkach w 2024 r..

Ponadto przygotowano sprawozdania do: Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z zakresu zatrudnienia w systemie pomocy społecznej, wynagrodzeń za pracę oraz ocenę zasobów pomocy społecznej, a także do Urzędu Miasta w Raciborzu.

W 2025 r. w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2025” zawarto 25 umów zleceń, natomiast w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025” zawarto 7 umów zleceń.

W 2025 roku zawarto z pracownikami Ośrodka 21 umów zleceń do obsługi administracyjnej oraz wydawania żywności z Programu Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2024.

Podpisano także dwie umowy zlecenie na montaż mebli w związku z adaptacją lokalu mieszkalnego przy ul. Bosackiej 10/1 w Raciborzu związaną z repatriacją

zgodnie z Porozumieniem NR SOIV.6112.70.2024 r. z dnia 27.05.2025 r. zawartą między Wojewodą Śląskim, a Prezydentem Miasta Racibórz.

W 2025 roku zawarto umowę w sprawie organizacji praktyk zawodowych studentów Uniwersytetu Opolskiego na kierunku praca socjalna dla jednego studenta, która została zrealizowana w I oraz II kwartale. Zawarto także umowę o praktykę szkolną ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym dla Nieśłyszących i Słabosłyszących z siedzibą w Raciborzu w zawodzie terapeuta zajęciowy dla jednego ucznia, która została zrealizowana w grudniu.

W lutym zakończono realizację praktycznej nauki zawodu z uczniem Zespołu Szkół Ekonomicznych w Raciborzu w zawodzie technik ekonomista.

Badania profilaktyczne pracowników w poradni medycyny pracy odbywały się na bieżąco.

Dział Administracji i Realizacji Świadczeń prowadził na bieżąco czynności kadrowe zapewniające płynność działań Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu.

W 2025 roku pracownicy zapoznawali się z materiałami w obszarze ochrony danych osobowych oraz cyberbezpieczeństwa. Powyższe zostało udokumentowane za pośrednictwem listy osób potwierdzających fakt zapoznania się z materiałami. Zakres tematyczny odnosił się do tzw. „Kodeksu dobrych praktyk” oraz aspektów cyberbezpieczeństwa wskazując na najważniejsze kwestie, a mianowicie:

1. Przetwarzanie danych w systemach informatycznych oraz procedury z tym związane.
2. Polityka haseł zgodnie z wytycznymi CERT Polska.
3. Mechanizmy podwójnej autoryzacji.
4. Zasady korzystania z poczty elektronicznej (w tym problematyka tzw. „podejrzanych załączników”).
5. Prac nad dokumentami tekstowymi i arkuszami kalkulacyjnymi a bezpieczeństwo informacji.
6. Zarządzanie tożsamością w internecie oraz wewnątrz organizacji.
7. Bezpieczeństwo baz danych i infrastruktury informatycznej.
8. Techniki socjotechniki (inżynieria społeczna).
9. Ryzyka związane z przetwarzaniem danych osobowych (w tym skutki dla podmiotów danych).
10. Przykładowe naruszenia ochrony danych osobowych.

11. Sposób postępowania w przypadku wystąpienia naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych.

12. Odpowiedzialność karna i dyscyplinarna za naruszenie przepisów o ochronie danych.

Oprócz powyższego, nowi pracownicy w ślad za zatrudnieniem zostali przeszkoleni z zakresu ochrony danych osobowych.

XI. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

W wyniku przeprowadzonego postępowania w IV kwartale 2024 r. na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych na terenie Miasta Raciborza w styczniu 2025 r. podpisano umowę z wybranym Wykonawcą MG Partner Marcin Grzesiak z Warszawy do dnia 31.12.2025 r.

W I kwartale wszczęto procedurę w trybie podstawowym na: świadczenie usługi opieki domowej na terenie miasta Racibórz dla 20 osób niesamodzielnych uczestników projektu pn. „Dobra Jesień Życia opieka dla mieszkańców 60+ z miasta Racibórz”, które zakończyło się podpisaniem umowy w dniu 21.03.2025 r. z Wykonawcą Unifund Sp. z o.o. z Krakowa.

W IV kwartale 2025 r. przeprowadzono postępowania i podpisano umowy na 2026 rok:

- 1) na przygotowanie i dowóz gorącego posiłku do miejsca zamieszkania klientów z Wykonawcą Kuchnia Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Racibórz na okres od 02.01.2026 r. do 31.12.2026r.;
- 2) na przygotowanie i wydanie gorącego posiłku dla klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu z Wykonawcą Kuchnia Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Racibórz od 02.01.2026 r. do 31.12.2026r.,
- 3) na świadczenie usługi tj. przygotowanie i wydanie posiłków dla uczestników Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Raciborzu przy Pl. Wolności z Wykonawcą Kuchnia Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Racibórz od 02.01.2026 r. do 31.12.2026 r.
- 4) na świadczenie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych na terenie Miasta Raciborza z Wykonawcą MG Partner Marcin Grzesiak z Warszawy do 01.01.2026 r. do 31.12.2026 r.,

Na realizację zadania, o którym mowa w art. 44 Ustawy o pomocy społecznej, tj. pomoc w formie sprawienia pochówku. Wykonawcą została Administracja Cmentarza Jeruzalem Bożena Dyja.

W związku z prowadzeniem bieżącej działalności Ośrodka zostały zawarte umowy między innymi na:

- 1) dostawę energii elektrycznej dla Ośrodka Pomocy Społecznej (dot. siedziby Ośrodka – postępowanie prowadzone przez Energia Centrum z Kalisza na zlecenie Urząd Miasta w Raciborzu) wyłoniono dostawcę Energynat Sp. z o.o., ul. Kościuszki 40A, 05-270 Marki na okres od 01.01.2026 r. - 31.12.2026 r.;
- 2) świadczenie usług telekomunikacyjnych i dostępu do internetu DSL, świadczenie usług teleinformatycznych i usługi dostępu do internetu,
- 3) nadzór informatyczny nad funkcjonowaniem stanowisk komputerowych i obsługą posiadanych programów komputerowych,
- 4) usługi pocztowe;
- 5) usługę monitoringu obiektu przy ul. Henryka Sienkiewicza 1, pl. Wolności 8-9 ul. Londzina 18/U;
- 6) usługę sprawowania funkcji Inspektora Danych Osobowych;
- 7) świadczenie usług medycznych w zakresie medycyny pracy;
- 8) obsługę z zakresu BHP;
- 9) konserwację dźwigów, serwisowanie centrali wentylacyjnej i klimatyzacyjnej;
- 10) wynajem kserokopiarek;
- 11) dostawę ciepła do DDPS;
- 12) wykonanie audytu dostępności cyfrowej (WCAG 2.1) kompleksowego wdrożenia dla strony internetowej ośrodka;
- 13) dostawę sprzętu komputerowego dla Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ponadto zawarto umowę na świadczenie usługi supervizji dla pracowników Ośrodka, wynajem lokalu przeznaczonego na archiwum, dzierżawę dystrybutorów i dostawę wody w butlach, usługę abonamentu w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów – Moduł II, na transport żywności - przewóz artykułów spożywczych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027, na świadczenie usługi w zakresie prac związanych z deratyzacją oraz stałego monitoringu dezynsekcyjnego i deratyzacyjnego w punkcie wydawania żywności przy ul. Londzina 18/U2 i w kuchni Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy pl.

Wolności, podpisano także umowę na przeprowadzenie szkolenia dla opiekunek z zakresu pracy z cudzoziemcami i osobami należącymi do mniejszości etnicznych, osobami narażonymi na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione, ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną w ramach projektu pn. „Dobra Jesień Życia – opieka dla mieszkańców 60+ z miasta Racibórz” oraz na świadczenie usług stolarskich na potrzeby lokalu mieszkalnego dla rodziny repatriantów z Kazachstanu.

XII. DZIAŁALNOŚĆ RADCY PRAWNEGO W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2025 roku radca prawny wykonywał zakres swoich obowiązków zgodnie z warunkami pracy oraz poleceniami Dyrektora. W tym okresie w szczególności:

- 1) dokonywano czynności związanych z regulacją organizacji, w tym procesu pracy, w Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciborzu oraz stosunków pracy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciborzu m.in. związanych z realizacją programów rządowych, świadczeń z zakresu pomocy społecznej i innych jak dodatek węglowy, a także zadań ustawowych i statutowych Ośrodka;
- 2) dokonywano czynności związanych z wykonaniem zaleceń dot. realizacji prowadzenia Dziennego Domu Pomocy Społecznej "Przy Placu Wolności" oraz mieszkań wspomaganych;
- 3) prowadzono sprawy w postępowaniach sądowych dotyczących wynagrodzenia opiekuna prawnego/kuratora, uruchamiano i wprowadzano roszczenia wierzycieli: Gminy Racibórz/OPS w Krajowym Rejestrze Długów w związku z koniecznością zgłoszenia w postępowaniach upadłościowych dot. dłużników Gminy Racibórz/OPS;
- 4) opracowywano projekty uchwał Rady Miasta Racibórz w zakresie dot. działalności ośrodka m.in. statutu, programów ośłonowych, usług opiekuńczych, odpłatności za mieszkania chronione, programów i strategii, o których mowa w ustawie;
- 5) podejmowano działania (poprzez: sporządzanie opracowań, udzielanie konsultacji i opinii prawnych, sporządzanie wzorów upoważnień i innych dokumentów) w związku z bieżącą pracą Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu;
- 6) weryfikowano projekty umów cywilnoprawnych, w tym zawieranych w wyniku

udzielenia zamówienia publicznego związanych z zamawianiem usług, dostaw niezbędnych do bieżącej pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu w 2025 r., również w ramach projektu realizowanego z organizacją pozarządową oraz udzielano konsultacji, opinii w trakcie prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w ww. przypadkach, a także związanych z nienależytym wykonaniem tych umów.

XIII. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKTORA DANYCH OSOBOWYCH W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Udział w przeprowadzaniu procesu szacowania ryzyka i oceny skutków w zakresie przetwarzania danych.
2. Przeprowadzanie szkoleń dla osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych.
3. Aktualizowanie klauzul informacyjnych.
4. Udział w przygotowywaniu umów powierzenia przetwarzania danych osobowych z podmiotami przetwarzającymi dane na polecenie Administratora.
5. Konsultacje w sprawach niezbędnych z uwagi na procesy przetwarzania danych osobowych.

XIV. DOSTĘPNOŚĆ W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

Dostępność cyfrowa to jedna z najważniejszych cech stron internetowych, aplikacji mobilnych i innych rozwiązań cyfrowych. Dostępność cyfrowa sprawia, że z serwisów internetowych i aplikacji mobilnych mogą wygodnie korzystać osoby z różnymi niepełnosprawnościami np. wzroku, słuchu, ruchu, ale też z niepełnosprawnością intelektualną czy zaburzeniami poznawczymi. Aby strona posiadała tę cechę, musi spełniać tzw. „kryteria sukcesu”, które są mierzalne i podane dla każdej z wytycznych określonych w załączniku WCAG 2.1. Dokument ten jest zorientowany wokół czterech cech: postrzegalności, funkcjonalności, zrozumiałości i solidności.

W roku 2025 przeprowadzono audyt dostępności cyfrowej i kompleksowe wdrożenie dla strony internetowej ośrodka. Strona internetowa jest częściowo

zgodna z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Na stronie internetowej można używać standardowych skrótów klawiaturowych przeglądarki. Dodatkowo na stronie dostępny jest pasek narzędzi dostępności, dzięki któremu można sprawnie poruszać się po stronie.

Strona BIP Ośrodka została ujednolicona pod względem czcionki, opisów elementów graficznych, poprawności kodu źródłowego czy kontrastu strony. Przy publikowaniu treści w szczególności zwróciliśmy uwagę na kompozycję i zrozumiałość treści i linków, a także i opisy alternatywne grafik zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

XV. KONTROLE I AUDYTY ZEWNĘTRZE W 2025 ROKU PRZEPROWADZONE PRZEZ OŚRODEK

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę w zakresie realizacji świadczenia usługi cateringowej tj. przygotowanie i wydanie posiłków dla uczestników Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Raciborzu „przy Pl. Wolności”. Przedmiotem kontroli była ocena realizacji usług zgodnie z zawartą umową na rok 2025. W toku przeprowadzonej kontroli zweryfikowano, jakość prowadzonej dokumentacji, przygotowywanych i wydawanych posiłków. Wykonawcą usług była Firma Produkcyjno-Handlowo Usługowa „KUŹNIA” Julian Zieliński. Przeprowadzono także kontrolę w zakresie realizacji usługi cateringowej tj. posiłków dowożonych do miejsca zamieszkania klienta oraz posiłków wydawanych w punkcie. Przedmiotem kontroli była ocena realizacji usług zgodnie z zawartymi umowami na rok 2025. W toku przeprowadzonej kontroli zweryfikowano, jakość prowadzonej dokumentacji, stan pomieszczeń, w których przygotowywano i wydawano posiłki dla klientów Ośrodka. Wykonawcą usług była Kuchnia Caritas Diecezji Opolskiej.

W roku 2025 realizację usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych była na bieżąco monitorowana w miejscu zamieszkania podopiecznych z udziałem pracowników socjalnych. Świadczeniobiorcy i pracownicy socjalni oceniali realizację usług za pomocą formularza oceny. Wykonawcą ww. usług w 2025 roku był MG Partner Marcin Grzesiak z siedzibą w Warszawie. Ponadto przeprowadzono kontrolę dotyczącą, jakości świadczenia usług asystencji osobistej w miejscu ich

realizacji w ramach Programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” – edycja 2025 oraz usług opieki wytchnieniowej w miejscu ich realizacji w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2025.

XVI. PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek realizuje zadania wynikające ze statutu jednostki. Wykonuje zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej określone w ustawach w szczególności w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i innych powszechnie obowiązujących regulacjach, które stanowią podstawę realizacji pracy zatrudnionych w jednostce pracowników.

W Ośrodku zatrudniona jest wysoko wyspecjalizowana kadra pracowników. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w Ośrodku zatrudnionych było 72 osoby, z czego 22 osoby to pracownicy socjalni, 34 osoby to pracownicy administracyjni, 5 osób to asystenci rodziny, 1 osoba to opiekun, 1 osoba to opiekun (animator), 1 osoba to opiekun medyczny, 1 osoba to opiekun mieszkań wspomaganych, 1 osoba to fizjoterapeuta, oraz 6 pracowników obsługi.

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ośrodek, jako instytucja polityki społecznej państwa, realizuje zadania mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Podstawową działalność Ośrodka podzielić można na dwie główne sfery, pierwsza to pomoc najbardziej potrzebującym (zarówno materialna jak i niematerialna), druga to dobrze funkcjonująca administracja z wykwalifikowaną kadrą zapewniająca ciągłość działalności Ośrodka, jako jednostki administracji samorządowej. Wszyscy niezależnie od zajmowanego stanowiska wykonują pracę na rzecz beneficjentów pomocy społecznej.

Oceniając całokształt działalności prowadzonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej należy zwrócić szczególną uwagę na specyfikę prowadzonych działań

oraz ich wielowymiarowość. Realizacja zadań nałożonych na pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, to praca wymagająca znajomości szeregu ustaw i aktów wykonawczych, jak również umiejętność ich praktycznego stosowania.

Rok 2025 był dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna. Ośrodek wspiera osoby i rodziny, które ze względu na trudną sytuację życiową wymagają stałej lub czasowej pomocy. Adresatami pomocy są osoby pozostające w sytuacjach kryzysowych spowodowanych różnego rodzaju przyczynami (np. bezdomność, bezrobocie). Część działań, w szczególności związane z przyznawaniem pomocy finansowej jest kierowana do osób i rodzin spełniających określone kryteria dochodowe, adresatami pozostałych zadań może być każdy mieszkaniec Miasta Raciborza w zależności od stwierdzonych potrzeb. Jednakże pomoc społeczna nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego oraz współpracy min. z placówkami oświatowymi, Komendą Powiatową Policji, organizacjami pozarządowymi.

WYKAZ TABEL:

<i>Tabela nr 1:</i> Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2025 r. (w PLN)....	8
<i>Tabela nr 2:</i> Odpłatność za pobyt i liczba mieszkańców Miasta Racibórz w DPS na dzień 31 grudnia 2025 r.	13
<i>Tabela nr 3:</i> Zadania własne w 2025 r.	14
<i>Tabela nr 4:</i> Zadania własne dotowane w 2025 r.	17
<i>Tabela nr 5:</i> Zadania zlecone w 2025 r.	17
<i>Tabela nr 6:</i> Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne w 2025 r.	28
<i>Tabela nr 7:</i> Monitorowanie realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Racibórz na lata 2023-2033” w roku 2025	53

Dokument jest przystosowany dla osób ze szczególnymi potrzebami, z wyłączeniem tabel.

Sprawozdanie przygotowali pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu pod nadzorem Kierowników Działów oraz Dyrektora Ośrodka.

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Danuta Kassek

Racibórz, dnia 04.03.2026 r.

